

EUROOPAN UNIONIN
TUOMIOISTUIN

Vuosikertomus 2024

Lyhyt katsaus menneeseen vuoteen

Euroopan unionin tuomioistuin on unionin oikeuden suojelun takaaja

Euroopan unionin tuomioistuin on yksi seitsemästä unionin toimielimestä.

Unionin lainkäyttöelimenä Euroopan unionin tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa unionin oikeuden noudattaminen huolehtimalla siitä, että perussopimuksia tulkitaan ja sovelletaan yhtenäisesti, ja harjoittamalla unionin toimielinten, elinten ja laitosten toteuttamiin toimiin kohdistuvaa laillisuusvalvontaa.

Toimielin edistää unionin arvojen säilyttämistä ja kehittää Euroopan unionia oikeuskäytäntönsä kautta.

Euroopan unionin tuomioistuin koostuu kahdesta tuomioistuimesta eli unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta.

Vuosikertomus 2024

Lyhyt katsaus menneeseen vuoteen

Sisältö

Presidentin esipuhe	4
1. Vuosi 2024 lyhyesti	7
A. Vuosi kuvina	8
B. Vuosi lukuina.....	16
Toimielin vuonna 2024	16
Lainkäyttötoiminnan vuosi (unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa)	17
Kielipalvelut.....	18
2. Lainkäyttötoiminta	21
A. Unionin tuomioistuin vuonna 2024	22
Unionin tuomioistuimen toiminta ja kehitys.....	22
Unionin tuomioistuimen jäsenet	26
B. Unionin yleinen tuomioistuin vuonna 2024	30
Unionin yleisen tuomioistuimen toiminta ja kehitys.....	30
Uutta oikeuskäytännössä.....	32
Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet.....	36
C. Oikeuskäytäntö vuonna 2024.....	40
Focus Liikkuvuuspaketti 2020: tasapuolista kilpailua ja työolojen parantamista, jotta maantieliikenteen ala olisi turvallisempi, kestävämpi ja tasapuolisempi.....	40
Focus Luonnonmukainen tuotanto ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnät	42
Focus Yleisön mahdollisuus tutustua covid-19-rokotteiden ostosopimukseen	46

Focus Rajoittavat toimenpiteet Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta.....	50
Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu	54
3. Oikeuden palveluksessa oleva hallinto	75
A. Kirjaajan johdanto	76
B. Vuoden tärkeimmät tapahtumat	78
Ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittainen siirtäminen	78
Vuoden 2004 laajentumisen 20-vuotispäivä	82
Tiukemmat eettiset säännöt Euroopan unionin tuomioistuimen henkilöstölle	85
C. Suhteet yleisöön	88
4. Ympäristöystävällinen toimielin	91
5. Katse tulevaan	95
6. Pysykää kuulolla!.....	99

Koen Lenaerts

Euroopan unionin
tuomioistuimen presidentti

Monimutkaisessa maailmantilanteessa Euroopan unionin tuomioistuin jatkoi vakaasti työtään kiintopisteenään sille perussopimuksissa annettu tehtävä soveltaa lakia ja taata oikeuden ensisijaisuus. Se jatkoi jokapäiväistä tehtäväänsä, joka on turvata Euroopan unionin keskeiset arvot ja rakentaa jäsenvaltioille yhteistä oikeusjärjestystä. EU:n tuomioistuimessa tapahtui myös muutoksia, joilla luotiin edellytykset tuomioistuimen toiminnalle tulevana vuosina.

Kulunut vuosi merkitsi uuden aikakauden alkua EU:n tuomioistuimessa, unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välisessä suhteessa sekä kyseisten kahden tuomioistuimen ja unionin jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisessä suhteessa. Ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan siirtäminen osittain unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle oli tärkeä muutos unionin tuomioistuinlaitoksen rakenteessa. Ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittainen siirtäminen takaa oikeudenkäyntien asianosaisten etujen mukaisesti paremman työnjaon kyseisten kahden tuomioistuimen välillä, sillä nyt unionin tuomioistuimella on aiempaa paremmat edellytykset keskittyä tehtäväänsä unionin perussopimusten tulkitsijana ja ylimpänä tuomioistuimena. Tämän merkittävän uudistuksen tekeminen oli mahdollista, koska kyseiset kaksi tuomioistuinta tekivät hyvässä hengessä tehokkaasti yhteistyötä koko uudistuksen ajan – aina unionin lainsäätäjälle osoitetun tuomioistuimen perussäännön muuttamista koskevan pyynnön laatimisesta muutoksen konkreettiseen täytäntöönpanoon asti. Kirjaamot ja ne EU:n tuomioistuimen yksiköt, joihin uudistus vaikutti, tekivät tiiviisti yhteistyötä muutoksen täytäntöönpanemiseksi, jotta unionin yleinen tuomioistuin voisi ryhtyä käsittelemään kyseistä uutta asiaryhmäänsä parhaissa mahdollisissa olosuhteissa.

EU:n tuomioistuin juhlisti toukokuussa 2024 myös unionin siinä mielessä suurimman laajentumisen 20-vuotispäivää, että kyseinen laajentuminen koski suurinta määrää unioniin liittyneiden valtioiden kansalaisia ja oli laajentumisista myös symbolisesti merkittävin. Merkkipäivää juhlistiin järjestämällä kollokvio, jossa korostettiin sitä, miten kymmenen uuden valtion liittyminen unioniin rikastutti yhteistä perintöämme tuomalla mukaan uudenlaisia kansallisia historioita, kulttuureja ja oikeudellisia perinteitä. Liittymisen myötä maanosan kaksi puoliskoa – itä ja länsi – ryhtyivät yhteiseen, historialliseen projektiin, joka vaikuttaa kunkin

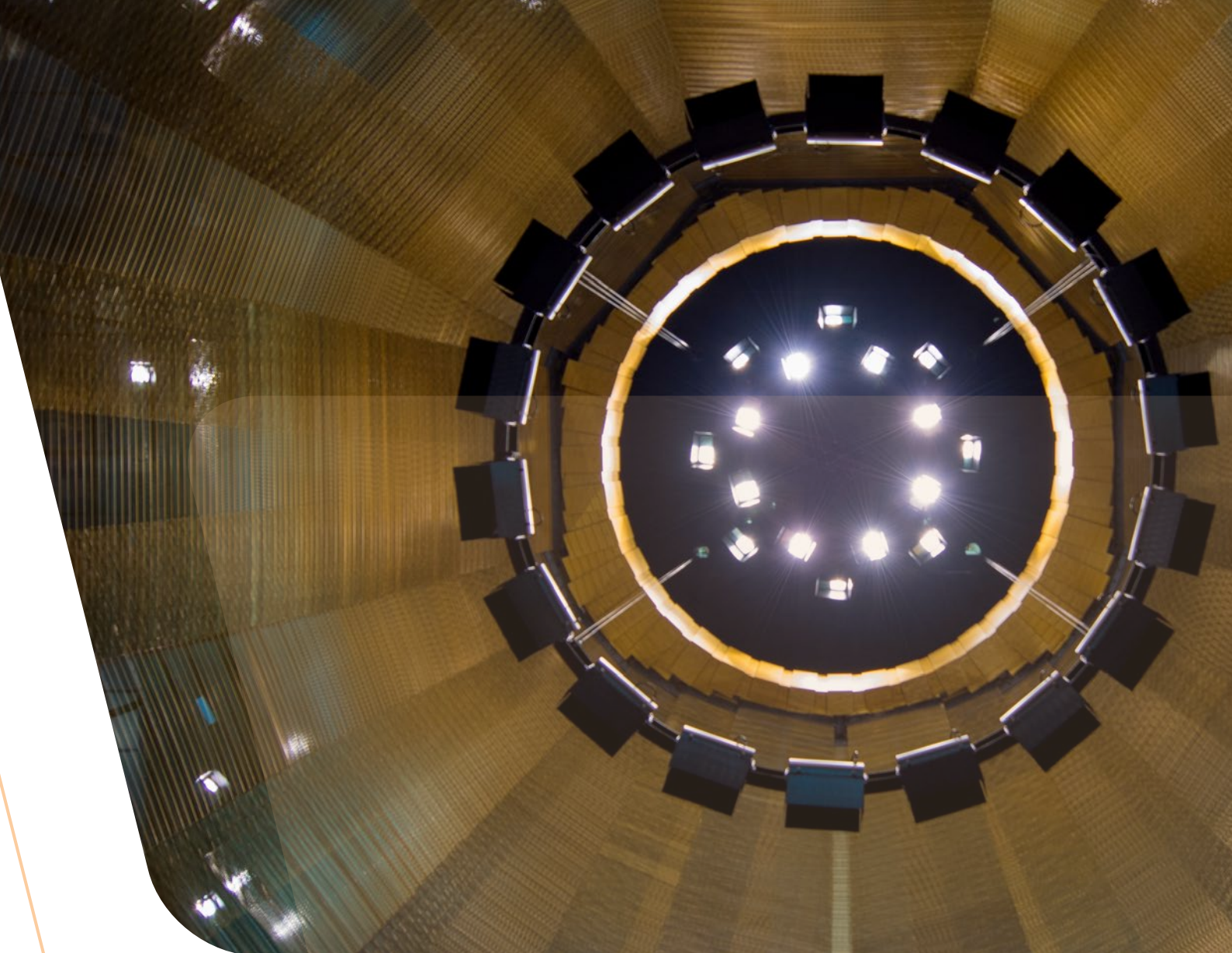
valtion valtiosääntöön. Se on myös tuonut esiin konkreettisesti ja silmiinpistävästi, että unioniin liitetty rauhan ihanne on aivan Euroopan yhdentymisprosessin ytimessä.

Organisatorisesti vuonna 2024 unionin tuomioistuimen jäsenrakenne uudistui jälleen osittain ja hyvin merkittävästi, kun yhdeksän uutta jäsentä, joista viisi toimi aiemmin unionin yleisen tuomioistuimen tuomareina, vanhoivat virkavalansa. Tätä huomattavaa uudelleenjärjestelyä edelsi suuri määrä tuomioita, jotka julistettiin 4.10.2024, mikä vaati moitteetonta järjestelytyötä, jotta uudet jäsenet ja heidän kabinettinsa saattoivat aloittaa työnsä parhain mahdollisin edellytyksin ja jotta uudelleenjärjestely vaikuttaisi mahdollisimman vähän EU:n tuomioistuimen toiminnan hallittuun jatkumiseen.

Vuonna 2025 koko toimielimellä on tiedossaan innostavia haasteita. Ne liittyvät toimielimen ulkosuhteisiin, sillä tänä vuonna uudistetaan toimielimen verkkosivustoa ja oikeuskäytännön hakutoimintoa ja julkistetaan verkkotelevisio-ohjelma EU:n tuomioistuimen toiminnasta. Näillä hankkeilla pyritään vastaamaan juridiikan ammattilaisten tarpeisiin mutta myös osaltaan edistämään keskeistä tavoitetta tuoda oikeuslaitos lähemmäs kansalaisia, jotta he hahmottaisivat sen tehtävän ja ymmärtäisivät oikeuslaitoksessa tehtyjä ratkaisuja. Haasteita liittyy kuitenkin myös työskentelytapoihimme tulevaisuudessa, sillä EU:n tuomioistuin jatkaa työtään tekoälyn potentiaalisten käyttötapojen ja tuomioistuimen integroidun asianhallintajärjestelmän parissa. Näillä toimenpiteillä tuomioistuin pyrkii tehostamaan työskentelyään voidakseen hoitaa tehtävänsä käsiteltävien asioiden määrän kasvusta huolimatta siten, että työn laatu pysyy mahdollisimman hyvänä tuomioistuimelle annetun lainkäyttötehtävän edellyttämällä tavalla ja että työssä noudatetaan kaikkia kyseisen lainkäyttötehtävän mukaisia keskeisiä vaatimuksia.

K. Lenaers

Vuosi 2024 lyhyesti

A. Vuosi kuvina

Helmi

Euroopan parlamentti hyväksyy ennakkoratkaisutoimivallan osittaisen siirtämisen unionin yleiselle tuomioistuimelle

Unionin tuomioistuin esitti marraskuussa 2022 unionin lainsäätäjälle Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön muuttamista koskevan pyynnön, jossa se pyysi ennakkoratkaisutoimivallan osittaista siirtämistä unionin yleiselle tuomioistuimelle, jotta asioiden käsittelyyn liittyvä työtaakka jakautuisi tasapainoisemmin unionin kahden tuomioistuimen välillä ja jotta unionin tuomioistuin voisi keskittyä paremmin tehtäväänsä unionin perussopimusten tulkitsijana ja ylimpänä tuomioistuimena. Useita kuukausia kestäneen lainsäädäntömenettelyn jälkeen, jonka aikana asiaa tarkasteltiin ja muutoksista neuvoteltiin, Euroopan parlamentti hyväksyi tämän merkittävän uudistuksen 27.2. huomattavan suurella enemmistöllä.

Kansainvälinen tapaaminen ”Lainkäyttö, tulevat sukupolvet ja ympäristö” Ranskan Conseil constitutionnelissa

EU:n tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts matkusti Pariisiin Ranskan Conseil constitutionneliin (perustuslakineuvosto) ja Institut des Études et de la Recherche sur le Droit et la Justice (Lainsäädäntö- ja oikeustutkimusinstituutti) järjestämään kansainväliseen tapaamiseen. Ensi kertaa järjestettyyn tapaamiseen saapui noin sata ylinten kansallisten, alueellisten tai kansainvälisten tuomioistuinten presidenttiä tai tuomaria keskustelemaan tulevien sukupolvien käsitteen kasvavasta merkityksestä ympäristöä koskevissa oikeusriidoissa.

Maaliskuu

Tšekin tasavallan presidentin Petr Pavelin vierailu

EU:n tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts, unionin tuomioistuimen tuomari Jan Passer sekä unionin yleisen tuomioistuimen tuomarit Petra Škvařilová-Pelzl ja David Petrлік ottivat vastaan Tšekin tasavallan presidentin Petr Pavelin. Tapaamisessaan toimielimen tšekkiläisten työntekijöiden kanssa delegaatiolla oli tilaisuus tutustua Masarykin yliopistolta lainattuun tšekkiläisen taidemaalari Míla Doleželován maalaukseen *Na cestě*, jonka sanomana on toivo, vapaus ja humanismi.

Euroopan parlamentin ja EU:n tuomioistuimen ensimmäinen vuosittain järjestettävä tapaaminen

Unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivallan siirtämistä tiettyjen erityisasioiden osalta unionin yleiselle tuomioistuimelle koskeneen asetushankkeen yhteydessä käytyjen hedelmällisten keskustelujen innoittamina parlamentti ja EU:n tuomioistuin päättivät pitää pysyvästi yhteyttä järjestämällä vuosittain tapaamisen, jossa käsitellään, tiukasti toimielinten välistä vallanjakoa noudattaen, molempia toimielimiä kiinnostavia, hyvään oikeudenkäyttöön liittyviä aiheita. Tapaamisissa käsitellään unionin kansalaisten mielikuvaa oikeuslaitoksesta ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamisesta sekä mahdollisia tapoja parantaa tuomioistuinjärjestelmän toimintaa, jotta oikeuslaitos saataisiin tuotua lähemmäs unionin kansalaisia.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kolmen uuden jäsenen juhlallinen vakuutus

Euroopan unionin neuvoston nimittämät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudet jäsenet Katarína Kaszasová, Alejandro Blanco Fernández ja João Leão antoivat juhlallisen vakuutuksensa EU:n tuomioistuimessa.

Huhtikuu

Historiallisen näyttelyn avajaiset EU:n tuomioistuimessa

EU:n tuomioistuimessa järjestettiin toimielimen historialle omistetun näyttelyn avajaiset. Kaikille vierailijoille avoimessa näyttelyssä, joka muodostuu valokuvista, taideteoksista ja harvinaisista esineistä, esitellään unionin tuomioistuinten ja niiden rakennusten historiaa.

European Law Moot Court Competitionin loppukilpailu

European Law Moot Court Competition, joka järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1988, on maailman suurin unionin oikeuden alaa koskeva oikeustapauskilpailu. Vuoden 2024 kilpailun voitti Madridin yliopiston joukkue, joka kohtasi loppukilpailussa italialaisen Roma Tren yliopiston joukkueen.

Juhlallinen istunto menehtyneiden muistoksi

Tuomioistuimessa kunnioitettiin yhteisöjen tuomioistuimen tuomarina vuosina 1991–1999 toimineen irlantilaisen John L. Murrayn, joka kuoli tammikuussa 2023, yhteisöjen tuomioistuimen julkisasiamiehenä vuosina 1994–2006 toimineen ranskalaisen Philippe Légerin, joka kuoli tammikuussa 2023, ja virkamiestuomioistuimen kirjaajana vuosina 2005–2016 toimineen Waltraud Hakenbergin, joka kuoli tammikuussa 2024, muistoa.

Toukokuu

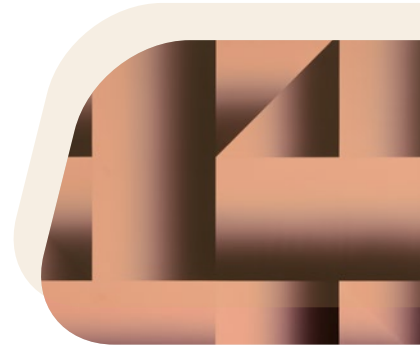
Tuomaripäivät ja kollokvio vuoden 2004 laajentumisen 20-vuotisjuhlapäivän kunniaksi

Euroopan unioniin liittyi 1.5.2004 kymmenen uutta jäsenvaltiota: Tšekki, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia. Laajentumisen 20-vuotispäivän kunniaksi EU:n tuomioistuimessa järjestettiin kollokvio ja vuosittain pidettävät tuomaripäivät.

Kesäkuu

Liettualaistaiteilijan Kazys Varnelisin taideteoksen *LL* luovuttaminen

Liettualaistaiteilijan Kazys Varnelisin taideteos *LL* (1972) luovutettiin EU:n tuomioistuimelle tilaisuudessa, johon osallistuivat tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts, Liettuan varaoikeusministeri Jurga Greičienė ja Liettuan kansallismuseon ikonografiaosaston johtaja Jolanta Bernotaitytė.

Unionin yleisen tuomioistuimen delegaation vierailu Varsovassa

Unionin yleisen tuomioistuimen delegaatio, jonka jäseniä olivat sen presidentti Marc van der Woude, puolalaiset tuomarit Krystyna Kowalik-Bańczyk ja Nina Półtorak sekä liettualainen tuomari Saulius Lukas Kalėda, matkusti Varsovaan Puolan ylimmän hallintotuomioistuimen ja Varsovan asianajoyhdistyksen tiloissa järjestettyihin tapaamisiin, joissa delegaatio esitteli unionin yleisen tuomioistuimen tehtäviä ja pyrki vahvistamaan yhteyksiään kansallisiin tuomioistuihin, joiden toimivaltaan kuuluvat asiat, joiden osalta ennakkoratkaisutoimivalta siirrettiin osittain unionin yleiselle tuomioistuimelle.

Syyskuu

Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen menettelysääntöjen muuttuminen

Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksiin tehdyt merkittävät muutokset tulivat voimaan 1.9. Muutoksilla pantiin täytäntöön Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntöön tehdyt muutokset, jotka liittyvät ennakkoratkaisutoimivallan osittaiseen siirtämiseen unionin yleiselle tuomioistuimelle ja jotka astuivat voimaan 1.10., minkä lisäksi niillä modernisoitiin menettelyjä unionin kahdessa tuomioistuimessa.

Yhdysvaltojen korkeimman oikeuden delegaation vierailu

Vierailulla, joka oli jatkoa säännöllisesti vuodesta 1998 alkaen järjestetyille tapaamisille, vahvistettiin Yhdysvaltojen korkeimman oikeuden ja EU:n tuomioistuimen läheisiä ja kauas historiaan juurtuvia siteitä.

Taideteoksen sijoittaminen Monikielisyyden puutarhaan

Luxemburgilaisen taiteilijan Simone Deckerin taideteos *Genus* tuotiin Monikielisyyden puutarhaan, joka sijaitsee EU:n tuomioistuimen alueen laidalla. Varta vasten EU:n tuomioistuimelle suunniteltu, monikielisyyden ihanteesta ammentaen tehty teos symbolisoi unionin kielellistä ja kulttuurista monimuotoisuutta.

Lokakuu

Ennakkoratkaisutoimivallan osittainen siirtäminen

Ennakkoratkaisutoimivallan osittaista siirtämistä unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle koskevat säännöt tulivat voimaan 1.10. Tuona päivänä tai sen jälkeen vireille tulleet ennakkoratkaisuasiat, jotka koskevat kuutta erityisasiaa, käsitellään unionin yleisessä tuomioistuimessa. Unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettiin 17.10. ensimmäinen ennakkoratkaisuasia (T-534/24, Gotek), jossa ennakkoratkaisupyynnön esitti Osijekin hallintotuomioistuin kroaatin kielellä.

Unionin tuomioistuimen jäsenistön osittainen uudistuminen ja unionin yleisen tuomioistuimen uusien jäsenten aloittaminen virassa

Unionin tuomioistuimen suuressa istuntosalissa pidettiin juhlallinen istunto, kun yhtäältä tuomioistuimen jäsenet Lars Bay Larsen, Alexandra Prechal, Jean-Claude Bonichot, Peter George Xuereb, Lucia Serena Rossi, Priit Pikamäe, Nils Wahl ja Anthony Michael Collins lopettivat virassaan ja toisaalta yhdeksän unionin tuomioistuimen uutta jäsentä, eli tuomarit Bernardus Smulders, Massimo Condinanzi, Fredrik Schalin, Stéphane Gervasoni, Niels Fenger ja Ramona Frendo sekä julkisasiamiehet Dean Spielmann, Andrea Biondi ja Rimvydas Norkus sekä kaksi uutta unionin yleisen tuomioistuimen tuomaria, Hervé Cassagnabère ja Raphaël Meyer, vannoiivat virkavalansa.

Unionin tuomioistuimen presidentin, varapresidentin ja ensimmäisen julkisasiamiehen valitseminen

Koen Lenaertsin tuomarikollegat valitsivat hänet jälleen Euroopan unionin tuomioistuimen presidentiksi seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Unionin tuomioistuimen varapresidentiksi valittiin Thomas von Danwitz, jonka edeltäjä näissä tehtävissä oli Lars Bay Larsen. Unionin tuomioistuimen ensimmäiseksi julkisasiamieheksi valittiin jälleen Maciej Szpunar.

Marraskuu

Tekoälyyn tutustumisen kuukausi

Tekoälyä koskevan koulutuskampanjan tarkoituksena oli kertoa tekoälyn käyttöön liittyvistä mahdollisuuksista ja haasteista. Kampanjan tavoitteena oli tehdä tekoäly tutuksi ja edistää kyseiseen teknologiaan perustuvien työkalujen eettistä ja vastuullista käyttöä.

Tilintarkastustuomioistuimen kolmen uuden jäsenen juhlallinen vakuutus

Euroopan unionin neuvoston nimittämät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudet jäsenet Petri Sarvamaa, Hans Lindblad ja Carlo Alberto Manfredi Selvaggi antoivat juhlallisen vakuutuksensa EU:n tuomioistuimessa.

Unionin tuomioistuimen vierailu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa

EU:n tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts ja unionin tuomioistuimen delegaatio osallistuivat Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vuosittain järjestettävään tapaamiseen. Tapaamisessa keskusteltiin kolmesta pääteemasta: "Ilmastonmuutos: haaste kahdelle Euroopan tuomioistuimelle", "Joukkovalvonta ja henkilötietojen suoja" ja "Toimintarajoitteisten henkilöiden oikeuksien suoja".

EU:n tuomioistuinverkoston yhteyshenkilöiden 6. kokous Brysselissä

Belgian Conseil d'État (ylin hallintotuomioistuin) isännöi EU:n tuomioistuinverkoston yhteyshenkilöiden kuudetta kokousta, joka pidettiin Brysselissä, eli ensimmäistä kertaa muualla kuin Luxemburgissa. Kokouksessa keskusteltiin EU:n tuomioistuinverkostossa tehdyn yhteistyön tulevaisuudesta ja kansallisten tuomioistuinten soveltamasta unionin oikeuden mukaisen tulkinnan periaatteesta.

Joulukuu

Vammaistietoisuuspäivä EU:n tuomioistuimessa

EU:n tuomioistuimessa, joka on toimielimenä sitoutunut vakaasti edistämään esteettömyyttä ja osallisuutta useilla eri tavoilla, järjestettiin Vammaistietoisuuspäivä, jonka teemana oli tänä vuonna ”Osallistaminen urheilussa: monimuotoisuus on meidän voimamme”.

B. Vuosi lukuina

Toimielin vuonna 2024

81 tuomaria
27:stä jäsenvaltiosta

Unionin tuomioistuin

27 tuomaria 11 julkisasiamiestä

Unionin yleinen tuomioistuin

54 tuomaria

Talousarvio: 504 miljoonaa euroa

2 267

virkamiestä ja toimihenkilöä

61 %
naisia

39 %
miehiä

Tarkasteltaessa naisten osuutta hallinnon vastuutehtävissä EU:n tuomioistuin sijoittuu unionin toimielinten keskiarvon yläpuolelle.

Naisten osuus:

54 % hallintovirkamiehistä

49 % väliportaan ja ylemmän johdon johtajista

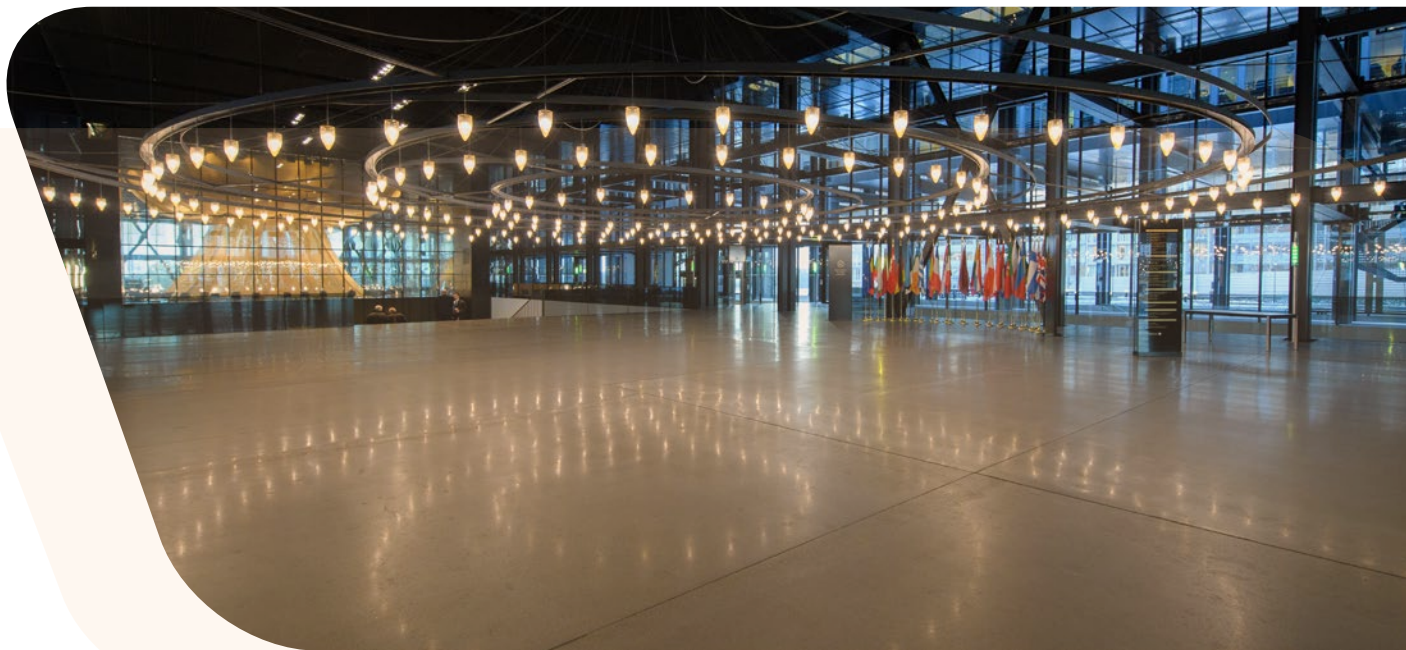
e-Curia

e-Curia-sovelluksella jätettyjen oikeudenkäyntiasiakirjojen osuus:

91 % unionin tuomioistuimessa

96 % unionin yleisessä tuomioistuimessa

11 692 e-Curia-käyttäjätiliä

Lainkäyttötoiminnan vuosi (unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa)

1 706 vireille tullutta asiaa

1 785 ratkaistua asiaa

2 911 vireillä olevaa asiaa

Keskimääräinen käsittelyaika: 18,1 kuukautta

e-Curia on tietotekninen sovellus. Sen avulla asianosaisten edustajat unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille pannuissa asioissa sekä kansalliset tuomioistuimet unionin tuomioistuimelle esitetyn ennakkoratkaisupyynnön yhteydessä voivat vaihtaa oikeudenkäyntiasiakirjoja kirjaamojen kanssa yksinomaan sähköisesti.

**e-Curia – tietokonesovellus
oikeudenkäyntiasiakirjojen lähettämiseen**

[Ks. video YouTubessa](#)

Kielipalvelut

EU:n tuomioistuin on monikielinen lainkäyttöelin, jonka on voitava käsitellä asiaa riippumatta siitä, millä unionin virallisella kielellä se on pantu vireille. EU:n tuomioistuin pitää niin ikään huolen siitä, että sen oikeuskäytäntö on saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä.

24

oikeudenkäyntikieltä

552

kieliyhdistelmää

608 juristi-lingvistiä asiakirjojen
kääntämiseen

1 366 000 käännettävää sivua

1 371 000 käännettyä sivua

503

istuntoa tai kokousta, joissa
järjestettiin simultaanitulkkaus

70

tulkkia istuntoja ja kokouksia varten

Monikielisyyys Euroopan unionin tuomioistuimessa

[Ks. video YouTubessa](#)

EU:n tuomioistuimessa asiakirjat käännetään noudattamalla pakottavaa kielijärjestelyä, jossa annetaan mahdollisuus käyttää 24:ää Euroopan unionin virallista kieltä. Kaikki käännettävät asiakirjat ovat oikeudellisia tekstejä ja luonteeltaan erittäin teknisiä. Tämän vuoksi EU:n tuomioistuimen kielipalvelussa työskentelee vain juristi-lingvistejä, joilla on oikeudellinen loppututkinto ja perusteellinen tuntemus äidinkieltensä lisäksi vähintään kahdesta muusta virallisesta kielestä.

2

Lainkäyttötoiminta

A. Unionin tuomioistuin vuonna 2024

Unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi voidaan pääasiallisesti saattaa ennakkoratkaisupyyntöjä. Jos kansallinen tuomioistuin pitää unionin säännön tulkintaa tai pätevyyttä epäselvänä, se lykkää siinä vireillä olevan asian käsittelyä ja saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen ratkaisussa esitetyn selvennyksen perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista sen käsiteltäväksi saatetun asian. Asioissa, joissa vastaus on saatava pikaisesti (esim. turvapaikka-, rajavalvonta- tai lapsikaappaustapauksissa), noudatetaan kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä.

Unionin tuomioistuimessa voidaan myös nostaa suora kanne, jossa vaaditaan joko kumoamaan unionin toimi (kumoamiskanne) tai toteamaan, että jäsenvaltio ei ole noudattanut unionin oikeutta (jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne). Jos jäsenvaltio ei noudata tuomiota, jossa sen on todettu jättäneen jäsenyyssvelvoitteensa noudattamatta, unionin tuomioistuin voi määrätä sille rahamääräisen seuraamuksen ns. kaksinkertaista jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen seurauksena.

Unionin tuomioistuimelle voidaan myös tehdä valituksia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta. Unionin tuomioistuin voi kumota unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, josta on valitettu.

Unionin tuomioistuimelle voidaan myös tehdä lausuntopyyntöjä, jotka esitetään (jäsenvaltion tai unionin toimielimen toimesta) siitä, onko unionin ja kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön välillä suunniteltu sopimus perussopimusten mukainen.

Koen Lenaerts

Euroopan unionin
tuomioistuimen presidentti

Unionin tuomioistuimen toiminta ja kehitys

Kuluneena vuonna annettiin ja pantiin täytäntöön [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 2024/2019](#), jolla uudistettiin Euroopan unionin tuomioistuinlaitoksen rakennetta koskevaa lainsäädäntöä ja jonka tarkoituksena on – unionin tuomioistuimen pyynnöstä – tasapainottaa unionin kahden tuomioistuimen välistä työnjakoa hyödyntämällä sitä, että vuonna 2015 annetulla [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 2015/2422](#) päätettiin kaksinkertaistaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomarimäärä. Tämän uudistuksen vuoksi unionin tuomioistuimen pitäisi jatkossakin tulkitsemaan unionin oikeutta tehtävänsä mukaisesti kohtuullisin käsittelyajoin, vaikka unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettujen asioiden määrä on kasvanut merkittävästi ja myös sellaisten monitahoisten ja arkaluonteisten asioiden määrä, jotka koskevat etenkin perussopimuksia ja valtiosääntöjä tai perusoikeuksia koskevia kysymyksiä, on kasvanut. Vuonna 2024 unionin tuomioistuimessa tuli vireille yli 900 uutta asiaa, mikä on lähellä vuoden 2019 ennätystä. Tämä on osoitus viime vuosina

920

vireille tullutta asiaa

573 ennakkoratkaisumenettelyä,
joista 6 kiireellistä

Eniten pyyntöjä esittäneet jäsenvaltiot

Italia	98
Saksa	66
Puola	47
Itävalta	39
Bulgaria	38

53 suoraa kannetta, joista
39 jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä koskevaa
kannetta ja 3 ns. kaksinkertaista
jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä
koskevaa kannetta

277 valitusta unionin yleisen
tuomioistuimen ratkaisusta

15 oikeusapupyyntöä

1 lausuntopyyntö

havaitusta kasvutrendistä ja korostaa kyseisen uudistuksen tarpeellisuutta.

Lainsäädäntöuudistus on käytännössä merkinnyt lähinnä ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittaista siirtämistä unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle. Toimivallan siirto tuli voimaan 1.10.2024, ja se koskee seuraavaa kuutta erityisasiaa: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodiksi, tavaroiden tariffiluokittelu yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa, ja kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Unionin tuomioistuimella on kuitenkin edelleenkin toimivalta antaa ratkaisu ennakkoratkaisupyyntöihin, jotka koskevat yhtä tai useampaa kyseisistä erityisasioista mutta samalla myös muita asioita tai asioita, joissa tulee esiin unionin primaarioikeuden (mukaan lukien Euroopan unionin perusoikeuskirja), kansainvälisen julkisoikeuden tai unionin oikeuden yleisten periaatteiden tulkintaa koskevia itsenäisiä kysymyksiä.

Uudistuksen odotetaan laskevan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisuihin liittyvää työmäärää huomattavasti, ja kuluneen vuoden viimeiseen kolmeen kuukauteen perustuvat ensimmäiset arviot tukevat tätä käsitystä.

Toisella lainsäädäntöuudistuksen yhteydessä tehdyllä muutoksella pyritään varmistamaan, että unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuja koskeva valitusmenettely säilyttää tehonsa. Jotta unionin tuomioistuin voisi keskittyä valituksiin, joiden yhteydessä tulee esiin merkittäviä oikeudellisia kysymyksiä, valituslupajärjestelmä otettiin 1.9.2024 alkaen käyttöön myös sellaisten unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisujen osalta, jotka koskevat – niiden neljän valituslautakunnan ohella, joita järjestelmä alun perin koski – kuuden muun unionin elimen tai laitoksen riippumattoman valituslautakunnan päätöksiä. Valituslupajärjestelmä otettiin niin ikään käyttöön riita-asioissa, joissa on kyse sellaisten sopimusten täyttämisestä, joissa on välityslauseke.

Asianosainen, joka ei kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, voi hakea oikeusapua.

Vielä on mainittava, että uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa oikeudenkäyntimenettelyjen avoimuutta ja auttaa yleisöä näin ymmärtämään paremmin unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuja. Tästä lähtien ennakkoratkaisuasioissa esitetyt kirjalliset huomautukset onkin julkaistava Euroopan unionin tuomioistuimen verkkosivustolla kohtuullisen ajan kuluessa asian käsittelyn päättymisestä, paitsi jos huomautusten laatija vastustaa niiden julkaisemista.

Uudistuksessa muutettiin Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntöä, minkä lisäksi sen täytäntöön panemiseksi oli muutettava [unionin tuomioistuimen työjärjestystä](#) ja [unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestystä](#) etenkin sen määrittämiseksi, miten tuomioistuimelle esitettyjä ennakkoratkaisupyyntöjä käsitellään menettelyn aluksi ns. yhden luokun järjestelmässä ja mitä menettelysääntöjä sovelletaan sellaisten ennakkoratkaisupyyntöjen osalta, jotka unionin tuomioistuin siirtää unionin yleiselle tuomioistuimelle. Unionin tuomioistuimen työjärjestykseen lisättiin myös muita uusia sääntöjä, joilla otetaan huomioon koronapandemiasta saadut kokemukset ja teknologinen kehitys – etenkin mitä tulee asianosaisten ja osapuolten tai heidän edustajiensa mahdollisuuteen osallistua istuntoihin videoyhteyden välityksellä tiettyjen oikeudellisten ja teknisten edellytysten täytyessä – tai jotka koskevat henkilötietojen suojaa asioiden käsittelyn yhteydessä, oikeudenkäyntiasiakirjojen toimittamista ja tiedoksi antamista e-Curia-sovelluksella ja tiettyjen istuntojen välittämistä internetissä.

Näiden muutosten myötä muutettiin myös asiakirjat Suositukset kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä sekä Käytännön ohjeet asianosaisille unionin tuomioistuimessa käsiteltävissä asioissa.

Unionin tuomioistuimen jäsenten osalta surua aiheutti unionin tuomioistuimessa vuodesta 2004 alkaen tuomarina toimineen M. Ilešičin (Slovenia) kuolema kesäkuussa 2024.

Unionin tuomioistuimen kokoonpano muuttui myös, kun tuomari Safjan (Puola) jätti tehtävänsä tammikuussa 2024, ja se uudistui lokakuussa osittain ja hyvinkin merkittävästi, kun kahdeksan tuomioistuimen jäsentä – varapuheenjohtaja Bay Larsen (Tanska), tuomarit Bonichot (Ranska), Prechal (Alankomaat), Xuereb (Malta), Rossi (Italia) ja Wahl (Ruotsi) sekä julkisasiamiehet Pikamäe (Viro) ja Collins (Irlanti) – lopettivat virassaan ja kun yhdeksän uutta jäsentä – tuomari Smulders (Alankomaat), julkisasiamies Spielmann (Luxemburg), tuomarit Condinanzi (Italia) ja Schalin (Ruotsi), julkisasiamies Biondi (Italia), tuomarit Gervasoni (Ranska), Fenger (Tanska) ja Frendo (Malta) sekä julkisasiamies Norkus (Liettua) – aloittivat tehtävissään.

Kuluneen vuoden tilastoista käy ilmi, että unionin tuomioistuimessa tuli vireille hyvin paljon asioita (920 asiaa eli lähes sata enemmän kuin kunakin kolmena sitä edeltäneenä vuonna) ja hyvin moni asia käsiteltiin myös loppuun (863 asiaa eli 80 enemmän kuin edeltävänä vuonna). Viimeksi mainittu luku selittyy suurelta osin unionin tuomioistuimen kokoonpanon osittaiseen uudistumiseen liittyvällä pakolla. Siten unionin tuomioistuimessa oli 31.12.2024 vireillä 1 206 asiaa. Unionin tuomioistuimen keskimääräinen käsittelyaika asian laatuun katsomatta vuonna 2024 oli 17,7 kuukautta.

863 ratkaistua asiaa

580 ennakkoratkaisumenettelyä, joista
5 kiireellistä

53 suoraa kannetta, joista 26 todettua
jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta
jättämistä 16:ta jäsenvaltiota vastaan

1 ns. kaksinkertaista jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä koskeva tuomio

213 valitusta unionin yleisen tuomioistuimen
ratkaisusta, joista 48 johti unionin yleisen
tuomioistuimen ratkaisun kumoamiseen

Keskimääräinen käsittelyaika
17,7 kuukautta

Kiireellisten ennakkoratkaisumenettelyjen
keskimääräinen kesto: 3,3 kuukautta

1 206

vireillä olevaa asiaa (31.12.2024)

Eniten käsiteltyt aiheet:

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	141
Valtiontuet ja kilpailu	137
Talous- ja rahapolitiikka	103
Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen	85
Kuluttajansuoja	63
Ympäristö	62
Verotus	61
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka	57
Sosiaalipolitiikka	48
Immateriaalioikeudet	45

[Ks. unionin tuomioistuimen yksityiskohtaiset tilastot](#)

Unionin tuomioistuimen jäsenet

Unionin tuomioistuimessa on 27 tuomaria ja 11 julkisasiamiestä.

Tuomarit ja julkisasiamiehet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun on kuultu komiteaa, joka antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta kyseessä oleviin tehtäviin. Heidän toimikautensa on kuusi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen.

Heidät valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarinvirkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita.

Tuomarit toimivat tehtävässään täysin puolueettomina ja riippumattomina.

Unionin tuomioistuimen tuomarit valitsevat keskuudestaan presidentin ja varapresidentin. Tuomarit ja julkisasiamiehet nimittävät kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää ratkaisuehdotukseksi kutsuttu oikeudellinen lausunto asioissa, jotka on saatettu heidän käsiteltäväkseen. Tämä lausunto ei ole sitova, mutta se voi antaa uutta näkökulmaa oikeusriidan kohteeseen.

Unionin tuomioistuimen kokoonpanon osittaisen uudistumisen yhteydessä lokakuussa 2024 tehtävissään aloittivat yhdeksän uutta jäsentä: tuomari Smulders (Alankomaat), julkisasiamies Spielmann (Luxemburg), tuomarit Condinanzi (Italia) ja Schalin (Ruotsi), julkisasiamies Biondi (Italia), tuomarit Gervasoni (Ranska), Fenger (Tanska) ja Frendo (Malta) sekä julkisasiamies Norkus (Liettua).

In memoriam

Slovenialainen tuomari Marko Ilešič kuoli kesäkuussa 2024 vielä virassa ollessaan. Hän oli ensimmäinen EU:n tuomioistuimen tuomariksi nimitetty slovenialainen ja aloitti tehtävissään Slovenian liityttyä Euroopan unionin jäseneksi vuonna 2004. Tuomari Ilešičiä arvostettiin ja ihailtiin sekä työssään että ihmisenä oikeudellisen asiantuntemuksensa, älykkyytensä, hyvin laajan kielitaitonsa ja hyväsydämyytensä vuoksi. Hän osallistui merkittävästi myös unionin oikeuden kehittämiseen ja unionin oikeuden ja Slovenian kulttuurin tunnetuksi tekemiseen.

K. Lenaerts
presidentti

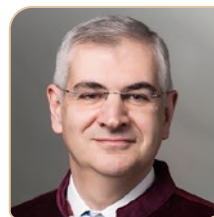
T. von Danwitz
varapresidentti

F. Biltgen
ensimmäisen jaoston
puheenjohtaja

K. Jürimäe
toisen jaoston
puheenjohtaja

C. Lycourgos
kolmannen jaoston
puheenjohtaja

I. Jarukaitis
neljännen jaoston
puheenjohtaja

**M. L. Arastey
Sahún**
viidennen jaoston
puheenjohtaja

M. Szpunar
ensimmäinen
julkisasiamies

S. Rodin
kahdeksannen
jaoston
puheenjohtaja

A. Kumin
kuudennen jaoston
puheenjohtaja

N. Jääskinen
yhdeksännen
jaoston
puheenjohtaja

D. Gratsias
kymmenennen
jaoston
puheenjohtaja

M. Gavalec
seitsemännen
jaoston
puheenjohtaja

J. Kokott
julkisasiamies

A. Arabadjiev
tuomari

**M. Campos
Sánchez-Bordona**
julkisasiamies

E. Regan
tuomari

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra**
tuomari

**J. Richard de la
Tour**
julkisasiamies

A. Rantos
julkisasiamies

I. Ziemele
tuomari

J. Passer
tuomari

N. Emiliou
julkisasiamies

Z. Csehi
tuomari

O. Spineanu-Matei
tuomari

T. Čápetá
julkisasiamies

L. Medina
julkisasiamies

B. Smulders
tuomari

D. Spielmann
julkisasiamies

M. Condrinzi
tuomari

F. Schalin
tuomari

A. Biondi
julkisasiamies

S. Gervasoni
tuomari

N. Fenger
tuomari

R. Frenco
tuomari

R. Norkus
julkisasiamies

A. Calot Escobar
kirjaaja

Protokollajärjestys 9.10.2024 alkaen

B. Unionin yleinen tuomioistuin vuonna 2024

Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi ensimmäisenä oikeusasteena voidaan saattaa lähinnä suoria kanteita, joita luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt (yksityishenkilöt, yhtiöt, yhdistykset jne.), joita kyseessä oleva toimi koskee erikseen ja suoraan, ja jäsenvaltiot voivat nostaa Euroopan unionin toimielinten, elinten tai laitosten toimista, sekä suoria kanteita, joissa vaaditaan toimielinten tai niiden henkilöstön aiheuttaman vahingon korvaamista.

Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan valittaa vain oikeuskysymysten osalta unionin tuomioistuimeen. Asioissa, jotka on jo tutkittu kahteen kertaan (riippumattomassa valituslautakunnassa ja sittemmin unionin yleisessä tuomioistuimessa), unionin tuomioistuin myöntää valitusluvan ainoastaan, jos valituksen perusteella tulee esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeä kysymys.

Unionin yleisellä tuomioistuimella on 1.10.2024 alkaen myös toimivalta antaa ratkaisuja ennakkoratkaisupyyntöihin, jotka unionin tuomioistuin siirtää sen käsiteltäväksi ja jotka voivat koskea ainoastaan seuraavia kuutta erityistä asiaryhmää: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi, tavaroiden tariffiluokittelu yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa, ja kasviuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Suuri osa unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävistä asioista koskee taloudellisia kysymyksiä, kuten immateriaalioikeuksia (Euroopan unionin tavaramerkit ja mallit), kilpailua, valtiontukia tai pankki- ja rahoitusalan valvontaa.

Unionin yleisellä tuomioistuimella on myös toimivalta ratkaista henkilöstöasioina Euroopan unionin ja sen henkilöstön väliset oikeusriidat.

Unionin yleisen tuomioistuimen toiminta ja kehitys

Vuosi 2024 oli erityisen merkittävä vuosi unionin yleiselle tuomioistuimelle, sillä vuonna 2024 tuli voimaan [asetus 2024/2019](#), jolla uudistettiin Euroopan unionin tuomioistuinlaitoksen rakennetta. Tässä yhteydessä ennakkoratkaisuasioita koskevaa toimivaltaa siirrettiin osittain unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle 1.10.2024 voimaan tulleen vaikutuksin.

[Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön](#) mukaan unionin yleisellä tuomioistuimella on nyt toimivalta antaa ratkaisu ennakkoratkaisupyyntöihin, jotka koskevat yksinomaan yhtä tai useampaa seuraavista erityisasioista: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi, tavaroiden tariffiluokittelu yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa, ja kasviuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä (uusi 50 b artikla). Yhteensä 19 ennakkoratkaisupyyntöä siirrettiin päätöksellä unionin yleiselle tuomioistuimelle 1.10. ja 31.12.2024 välisenä aikana.

Marc van der Woude

Unionin yleisen
tuomioistuimen presidentti

786
vireille tullutta asiaa

667
suoraa kannetta, joissa aiheina

immateriaalioikeudet 268

Euroopan unionin henkilöstö 76

valtiontuet ja kilpailu 33

7 jäsenvaltioiden nostamaa
kannetta

30 oikeusapupyyntöä

19 ennakkoratkaisupyyntöä

Asianosainen, joka ei kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, voi hakea oikeusapua.

Sisäisesti unionin yleisen tuomioistuimen oli uudistettava rakennettaan nimittämällä kymmenen tuomaria jaostoon, jonka tehtäväksi ennakkoratkaisupyyntöjen käsitteleminen annettiin ja jonka puheenjohtajaksi nimitettiin unionin yleisen tuomioistuimen varapresidentti Papasavvas. Ennakkoratkaisupyyntöjen mahdollisimman laadukkaan käsittelyn varmistamiseksi unionin yleinen tuomioistuin valitsi myös kolme tuomaria hoitamaan julkisasiamiehen tehtäviä. Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrätään nykyään myös mahdollisuudesta antaa ratkaisu keskisuuressa jaostossa eli yhdeksän tuomarin kokoonpanossa, erityisesti tietyissä ennakkoratkaisuasioissa.

Samoin 1.9.2024 alkaen laajennettiin entisestään unionin elinten tai laitosten riippumattomien valituslautakuntien päätöksiä koskevia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuja koskevan valituslupajärjestelmän käyttöä (Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön uusi 58 a artikla, joka niin ikään lisättiin perussääntöön asetuksella 2024/2019). Tämän muutoksen myötä myös unionin yleisen tuomioistuimen vastuu oikeuden johdonmukaisuudesta ja yhtenäisyydestä kyseisillä oikeudenaloilla kasvaa.

Lainsäädäntöuudistus tuli sattumalta voimaan samalla, kun viisi unionin yleisen tuomioistuimen jäsentä lopetti tehtävissään 7.10.2024, koska heidät nimitettiin unionin tuomioistuimen tuomareiksi. Unionin yleisen tuomioistuimen tehtävissä lopettivat näin ollen tuomari Gervasoni, jaoston puheenjohtajat Spielmann ja Schalin sekä tuomarit Frendo ja Norkus. Unionin yleinen tuomioistuin kiittää heitä pitkästä ja merkittävästä työstään tuomioistuimen oikeuskäytännön kehittämisessä. Samana päivänä tuomarit Cassagnabère ja Meyer vannoivat virkavalansa unionin yleisen tuomioistuimen uusina jäseninä.

Nämä merkittävät muutokset unionin yleisessä tuomioistuimessa ja jäsenten lopettaminen tehtävissään eivät kuitenkaan hidastaneet tuomioistuimen toimintaa lainkäyttöelimenä, sillä vuonna 2024 unionin yleinen tuomioistuin päätti 922 asian käsittelyn. Samana vuonna tuli vireille vain 786 asiaa, joten vireillä olevien asioiden määrä laski. Unionin yleisessä tuomioistuimessa asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 18,5 kuukautta, mikä osoittaa, että asioiden käsittely on tehokasta, mutta on huomattava, että tuomioistuin kykenee toimimaan vielä nopeamminkin, jos asiaan liittyvät seikat sitä edellyttävät. Niinpä unionin yleinen tuomioistuin antoi ensimmäisen digimarkkinoita koskevan tuomionsa 8,2 kuukaudessa (tuomio [T-1077/23](#), *Bytedance v. komissio*).

20,2 prosentissa asioista, joiden käsittely päätettiin vuonna 2024, ratkaisu annettiin laajennetussa kokoonpanossa. Unionin yleinen tuomioistuin myös jatkaa muun muassa oikeusvaltioperiaatteen kannalta tietyssä määrin merkityksellisten asioiden ratkaisemista suuressa jaostossa, jossa on 15 tuomaria (ks. luku ”Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu”). Unionin yleinen tuomioistuin antoi ratkaisunsa suuren jaoston kokoonpanossa asioissa *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles ym. v. neuvosto*, *Medel ym. v. neuvosto*, *Fridman ym. v. neuvosto* ja *Timchenko ja Timchenko v. neuvosto*.

Nyt kun unionin yleisellä tuomioistuimella on uusi toimivalta antaa ratkaisuja ennakkoratkaisupyyntöihin ja uusia vastuita, kun otetaan huomioon sen ratkaisuja koskevan valituslupajärjestelmän laajentaminen, sillä on kaikki työkalut, joita se tarvitsee voidakseen käsitellä sen käsiteltäväksi saatettuja asioita tehokkaasti ja aloitteellisesti samalla, kun se valmistautuu seuraavaan, lokakuussa 2025 alkavaan kolmivuotiskauteen.

Uutta oikeuskäytännössä

Savvas Papasavvas

Unionin yleisen
tuomioistuimen
varapresidentti

Merkittävä vuonna 2024 tapahtunut muutos oli unionin yleisen tuomioistuimen merkittävimmän kokoonpanon eli suuren jaoston paluu, sillä aiemmin tässä kokoonpanossa annettiin ratkaisuja vain harvoin ja ajoittain. Suuressa jaostossa on 15 tuomaria, ja se käsittelee vain kaikkein tärkeimpiä asioita tai asioita, jotka ovat oikeudellisesti vaikeita tai joiden tällaiselle käsittelylle on erityisiä syitä (unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 28 artiklan 1 kohta). Kuluneen vuoden mittaan unionin yleinen tuomioistuin antoi kyseisessä ratkaisukokoonpanossa kuusi ratkaisua useammassa eri asiassa, jotka liittyivät yhtäältä Venäjän Ukrainaa vastaan tekemiin hyökkäyksiin ja toisaalta elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöön panemiseen NextGenerationEU-elpymissuunnitelman yhteydessä.

Ensimmäisenä on syytä mainita, että unionin yleinen tuomioistuin antoi 11.9.2024 tuomion *Fridman ym. v. neuvosto* ja tuomion *Timchenko ja Timchenko v. neuvosto* ([T-635/22](#) ja [T-644/22](#)), joissa se vahvisti, että neuvostolla on yhtäältä toimivalta asettaa rajoittavien toimenpiteiden kohteena oleville henkilöille varojen raportointivelvollisuuksia ja velvollisuuksia tehdä yhteistyötä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa ja että toisaalta neuvosto voi rinnastaa kyseisten velvollisuuksien noudattamatta jättämisen varojen jäädyttämistoimenpiteiden kiertämiseen.

Tämän jälkeen mainittakoon, että unionin yleinen tuomioistuin antoi 2.10.2024 tuomion *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles ym. v. neuvosto*, tuomion *Ordre des avocats à la cour de Paris ja Couturier v. neuvosto* ja tuomion *ACE v. neuvosto* ([T-797/22](#), [T-798/22](#) ja [T-828/22](#)), joissa se vahvisti, että kielto tarjota oikeudellisia neuvontapalveluja suoraan tai välillisesti Venäjän hallitukselle tai Venäjälle sijoittautuneille oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille (rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annettu [neuvoston asetus \(EU\) N:o 833/2014](#)) on lainmukainen. Kyseisissä asioissa oli kyse siitä, onko olemassa perusoikeutta saada neuvoja asianajajalta etenkin tilanteissa, joilla ei ole mitään yhteyttä tuomioistuinmenettelyyn. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteet mutta selvensi tuomioissaan etenkin tehokkaita oikeussuojakeinoja tuomioistuimessa koskevan oikeuden (Euroopan unionin perusoikeuskirjan 47 artikla) ja ammatillisen salassapitovelvollisuuden (7 artikla) ulottuvuutta.

Todettakoon vielä, että unionin yleinen tuomioistuin antoi 4.6.2024 määräyksen *Medel ym. v. neuvosto* ([T-530/22–T-533/22](#)), jolla se hylkäsi sen neuvoston täytäntöönpanopäätöksen kumoamista koskevat vaatimukset, jolla neuvosto hyväksyi Puolan elpymis- ja palautumissuunnitelmasta tehdyn arvion ja täsmensi välitavoitteet ja tavoitteet, jotka kyseisen jäsenvaltion on saavutettava, jotta riidanalaisessa päätöksessä sen käyttöön asetettu rahoitusosuus voidaan maksaa. Suuri jaosto katsoi, että asian kantajilta – eli neljältä tuomareita kansainvälisellä tasolla edustavalta yhdistykseltä, joiden jäsenet ovat pääsääntöisesti kansallisia ammattiyhdistyksiä, mukaan lukien puolalaiset tuomariyhdistykset – puuttui asiavaltuus.

Tämä suuren jaoston uusi herääminen jatkuu varmasti vuonna 2025, sillä kyseisessä kokoonpanossa käsitellään tälläkin hetkellä eri asioita. Todennäköisesti tänä vuonna asioita siirretään myös käsiteltäväksi keskisuuressa jaostossa. Kyseessä on uusi kokoonpano, josta [asetuksessa \(EU, Euratom\) 2024/2019](#) säädetään unionin yleisen tuomioistuimen sellaisten kokoonpanojen luettelon täydentämiseksi, jotka antavat erityisen merkittäviä ratkaisuja.

L. Rancallg

922
ratkaistua asiaa

832

suoraa kannetta, joissa aiheina

immateriaalioikeudet	276
valtiontuet ja kilpailu	98
Euroopan unionin henkilöstö	76

1 ennakkoratkaisupyyntö

Keskimääräinen käsittelyaika:

18,5 kuukautta

Sellaisten ratkaisujen osuus, joista on valitettu unionin
tuomioistuimeen: 35 %

1 705
vireillä olevaa asiaa
(31.12.2024)

Eniten käsitellyt aiheet:

Toimielimiä koskeva oikeus	552
Immateriaalioikeudet	322
Talous- ja rahapolitiikka	167
Valtiontuet ja kilpailu	153
Euroopan unionin henkilöstö	112
Rajoittavat toimenpiteet	91
Asiakirjojen julkisuus	41
Maatalous	30
Julkiset hankinnat	29
Kansanterveys	24

Ks. unionin yleisen tuomioistuimen
yksityiskohtaiset tilastot

Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet

Unionin yleisessä tuomioistuimessa on kaksi tuomaria jäsenvaltiota kohden.

Tuomarit valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun on kuultu komiteaa, joka antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta. Heidän toimikautensa on kuusi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen. Tuomarit valitsevat keskuudestaan presidentin ja varapresidentin kolmeksi vuodeksi. He nimittävät kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

Tuomarit toimivat tehtävässään täysin puolueettomina ja riippumattomina.

Kun ennakkoratkaisuja koskevaa toimivaltaa siirrettiin osittain unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle 1.10.2024 voimaan tulleen vaikutuksen, unionin yleinen tuomioistuin valitsi tuomarit Martín y Pérez de Nanclares ja Brkan tuomareiksi, jotka hoitavat julkisasiamiehen tehtäviä ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemisen yhteydessä, ja tuomari Gâlean heidän sijaisekseen kyseisten tuomarien ollessa estyneitä.

Lokakuussa 2024 unionin yleisen tuomioistuimen tuomarin tehtävissä aloittivat tuomarit Cassagnabère (Ranska) ja Meyer (Luxemburg), jotka korvasivat tuomarit Gervasonin ja Spielmannin jotka molemmat nimitettiin tuomareiksi unionin tuomioistuimeen.

M. van der Woude
presidentti

S. Papasavvas
varapresidentti

A. Marcoulli
toisen jaoston
puheenjohtaja

R. da Silva Passos
neljännen jaoston
puheenjohtaja

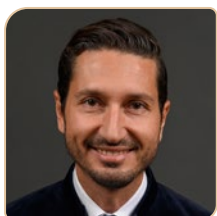
J. Svenningsen
viidennen jaoston
puheenjohtaja

M. J. Costeira
kuudennen jaoston
puheenjohtaja

K. Kowalik-Bańczyk
seitsemännen jaoston
puheenjohtaja

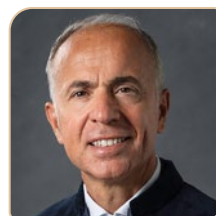
A. Kornezov
kahdeksannen
jaoston
puheenjohtaja

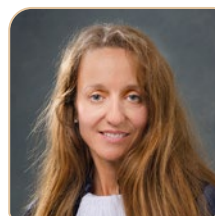
L. Truchot
yhdeksännen
jaoston
puheenjohtaja

O. Porchia
kymmenennen
jaoston
puheenjohtaja

R. Mastroianni
ensimmäisen jaoston
puheenjohtaja

P. Škvařilová-Pelzl
kolmannen jaoston
puheenjohtaja

M. Jaeger
tuomari

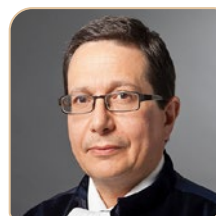
H. Kanninen
tuomari

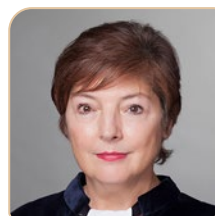
J. Schwarcz
tuomari

M. Kancheva
tuomari

E. Buttigieg
tuomari

V. Tomljenović
tuomari

L. Madise
tuomari

N. Półtorak
tuomari

I. Reine
tuomari

P. Nihoul
tuomari

U. Öberg
tuomari

C. Mac Eochaidh
tuomari

G. De Baere
tuomari

T. Pynnä
tuomari

J. C. Laitenberger
tuomari

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
tuomari

G. Hesse
tuomari

**M. Sampol
Pucurull**
tuomari

M. Stancu
tuomari

I. Nõmm
tuomari

G. Steinfatt
tuomari

T. Perišin
tuomari

D. Petrлік
tuomari

M. Brkan
tuomari

P. Zilgalvis
tuomari

K. Kecsmár
tuomari

I. Gâlea
tuomari

I. Dimitrakopoulos
tuomari

D. Kukovec
tuomari

S. Kingston
tuomari

T. Tóth
tuomari

B. Ricziová
tuomari

E. Tichy-Fisslberger
tuomari

W. Valasidis
tuomari

S. Verschuur
tuomari

S. L. Kalèda
tuomari

**L. Spangsberg
Grønfeldt**
tuomari

H. Cassagnabère
tuomari

R. Meyer
tuomari

V. Di Bucci
kirjaaja

Protokollajärjestys 9.10.2024 alkaen

C. Oikeuskäytäntö vuonna 2024

Focus Liikkuvuuspaketti 2020: tasapuolista kilpailua ja työolojen parantamista, jotta maantieliikenteen ala olisi turvallisempi, kestävämpi ja tasapuolisempi

Tuomio 4.10.2024, *Liettua ym. v. parlamentti ja neuvosto*
([C-541/20–C-555/20](#))

Liikkuvuuspaketti 2020

Euroopan unioni päätti vuonna 2020 maantieliikenteen alaa koskevasta uudistusten kokonaisuudesta, jolla oli kaksi keskeistä tavoitetta:

1. parantaa kuljettajien työoloja

- kieltämällä viikoittaisen lepoajan viettäminen ajoneuvossa
- takaamalla kuljettajien säännöllisen mahdollisuuden palata asuinpaikkaansa tai työnantajansa toimipisteeseen (joka kolmas tai neljäs viikko), jotta he voivat pitää siellä viikoittaisen lepoaikansa
- aikaistamalla toisen sukupolven älykkäiden ajopiirtureiden asentamisvelvollisuuden voimaantulopäivää.

2. varmistaa tasapuolinen kilpailu

- edellyttämällä, että ajoneuvot palaavat johonkin kuljetusyrityksen sijoittautumisjäsenvaltiossa sijaitsevista toimipisteistä joka kahdeksas viikko
- ottamalla käyttöön vastaanottavassa jäsenvaltiossa tehdyn kabotaasimatkan jälkeinen neljän päivän karenssi (jonka aikana kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautumattomat kuljetusyritykset eivät voi tehdä kabotaasimatkoja samalla ajoneuvolla kyseisessä jäsenvaltiossa)
- luokittelemalla kuljettajat lähetetyiksi työntekijöiksi tietyissä erityistapauksissa siten, että heille on tarjottava vastaanottavassa jäsenvaltiossa voimassa olevat työolot ja korvaukset.

Kabotaasilla tarkoitetaan tietyssä jäsenvaltiossa tehtäviä kuljetuksia, joita tekevät muut kuin sinne sijoittautuneet liikenteenharjoittajat. Kabotaasi on sallittua niin kauan kuin sitä ei harjoiteta tavalla, jota olisi pidettävä pysyvästi kyseisessä jäsenvaltiossa harjoitettuna toimintana.

Toisen sukupolven älykäs ajopiirturi on sähkölaite, johon tallentuvat kuljettajien ajoajat, tauot ja lepoajat. Sillä pyritään takaamaan liikenneturvallisuus ja kuljettajien työoloja koskevien vaatimusten noudattaminen ja estämään vilpillisiä menettelytapoja.

Liikkuvuuspaketti muodostuu kolmesta tieliikennekuljetusten oikeussääntöjä koskevasta säädöksestä.

Kyseisestä kunnianhimoisesta uudistuksesta keskusteltiin kiivaasti ja sen hyväksymisen jälkeen nostettiin useita kanteita. Seitsemän jäsenvaltiota – Liettua, Bulgaria, Romania, Kypros, Unkari, Malta ja Puola – nostivat unionin tuomioistuimessa yhteensä viisitoista kumoamiskannetta, jotka koskivat tiettyjä Liikkuvuuspaketin säännöksiä.

Unionin tuomioistuimen tuomiossa Liikkuvuuspaketti todettiin pitkälti päteväksi.

Unionin tuomioistuin totesi kylläkin, että kuljettajien työolojen parantamisesta voi aiheutua lisäkustannuksia kuljetusyrityksille, mutta se korosti, että kyseisiä sääntöjä sovelletaan erotuksetta koko unionin alueella eikä niillä syrjitä ”unionin reuna-alueilla sijaitseviin” jäsenvaltioihin sijoittautuneita kuljetusyrityksiä. Se, vaikuttavatko kyseiset säännöt mahdollisesti enemmän tiettyihin yrityksiin, riippuu kyseisten yritysten taloudellisesta päätöksestä tarjota palvelujaan vastaanottajille kaukana yritysten omasta sijoittautumispaikasta sijaitsevilla jäsenvaltioissa.

Kuljettajien luokitteluun lähetyksiä työntekijöiksi (minkä perusteella kuljettajilla on oikeus jäsenvaltion vähimmäistyöoloihin ja -korvauksiin sen sijaan, että heihin sovellettaisiin mahdollisesti vähemmän edullisia kuljetusyrityksen sijoittautumisjäsenvaltion vähimmäistyöoloja ja -korvauksia) on toimenpide, jonka tarkoituksena on **taata yhtäläiset työolot ja torjua vilpillisiä kilpailukäytäntöjä**. Vaikka tästä muutoksesta on hyötyä työntekijöille, se herätti keskustelua jäsenvaltioiden kesken, ja tietyt jäsenvaltiot – etenkin ne, joissa palkkakustannukset ovat alhaisia – peläsivät yritystensä kustannusten kasvua ja uusien sääntöjen hallinnollista monimutkaisuutta. Unionin tuomioistuin piti voimassa kyseisen unionin lainsäätäjän toteuttaman toimenpiteen, jonka tarkoituksena on löytää oikeudenmukainen tasapaino eri intressien välillä.

Velvollisuudesta noudattaa neljän päivän karenssia vastaanottavassa jäsenvaltiossa tehdyn kabotaasimatkan jälkeen unionin tuomioistuin totesi, että kyseisen velvollisuuden tarkoituksena on suojella paikallisia yrityksiä ja torjua vilpillistä kilpailua estämällä se, että toistuvilla kabotaasimatkoilla tosiasiallisesti harjoitettaisiin pysyvää toimintaa vastaanottavassa jäsenvaltiossa. Osa jäsenvaltioista riitautti kyseisen velvollisuuden sillä perusteella, että sillä rajoitetaan yritysten joustavuutta, koska yritysten on karenssin vuoksi muutettava ajosuunnitelmiaan välttääkseen jaksoja, jolloin ajoneuvoa ei käytetä, mistä aiheutuisi tulonmenetyksiä. Unionin tuomioistuin hylkäsi kyseiset argumentit ja korosti, että kyseisellä toimenpiteellä kielletään ainoastaan kyseisen karenssin aikana tehtävät kabotaasikuljetukset samassa vastaanottavassa jäsenvaltiossa, eikä toimenpide ole esteenä muille kansainvälisille kuljetuksille tai kabotaasikuljetuksille muissa jäsenvaltioissa.

Unionin tuomioistuin kuitenkin kumosi velvollisuuden ajaa ajoneuvo takaisin kuljetusyrityksen toimipisteeseen joka kahdeksas viikko. Unionin tuomioistuimen mukaan parlamentti ja neuvosto eivät olleet osoittaneet, että niillä oli käytettävissään riittävät tiedot kyseisen toimenpiteen oikeasuhteisuuden ja sen sosiaalisten, ympäristöön liittyvien ja taloudellisten vaikutusten arvioimiseksi.

Focus Luonnonmukainen tuotanto ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnät

Tuomio *Herbaria Kräuterparadies II* ([C-240/23](#))

Saksalainen yritys Herbaria valmistaa Blutquick-nimistä juomaa, jota pidetään kaupan ravintolisänä. Juomassa on luonnonmukaisesti tuotettuja ainesosia mutta siihen on myös lisätty muita kuin kasviperäisiä vitamiineja ja rautaglukonaattia. Sen pakkauksessa on unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnus ja merkintä, jonka mukaan tuote on peräisin ”valvotusta luonnonmukaisesta viljelystä”.

Saksan viranomaiset kielsivät vuonna 2012 Herbariaa käyttämästä suojattua luonnonmukaista tuotantotapaa koskevaa merkintää, koska unionin oikeuden mukaan jalostettuihin tuotteisiin, joissa on maininta ”luonnonmukainen”, voidaan lisätä vitamiineja ja kivennäisaineita vain, jos niiden käyttö on lakisääteistä.

Unionin tuomioistuin oli aiemmin katsonut ennakkoratkaisuasian käsittelyn yhteydessä (asia [C-137/13](#)), että kyseisten aineiden käyttö on lakisääteistä ainoastaan siinä tapauksessa, että unionin oikeussäännössä tai unionin oikeuden mukaisessa kansallisessa oikeussäännössä edellytetään suoraan kyseisen aineen lisäämistä elintarvikkeeseen, jotta kyseistä elintarviketta voidaan pitää kaupan. Koska Blutquick-juomaan lisättyjen vitamiinien ja rautaglukonaatin tapauksessa kyseinen vaatimus ei täyty, Saksan tuomioistuin, joka oli esittänyt ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle, oli hylännyt Herbarian kanteen.

Tämän jälkeen asia vietiin Bundesverwaltungsgerichtiin (liittovaltion ylin hallintotuomioistuin, Saksa), jossa Herbaria ei enää riitauttanut kieltoa käyttää tuotteessa Euroopan unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnusta vaan vetosi sen tuotteen ja Yhdysvalloista tuodun samankaltaisen tuotteen eriarvoiseen kohteluun.

Unionin oikeudessa Yhdysvallat nimittäin tunnustetaan **kolmanneksi maaksi**, jonka **tuotanto- ja valvontasäännöt vastaavat Euroopan unionin tuotanto- ja valvontasääntöjä**. Herbarian mukaan tämän vuoksi Yhdysvalloista tulevia tuotteita, jotka ovat kyseisen maan tuotantosääntöjen mukaisia, voidaan pitää kaupan unionissa luonnonmukaisina tuotteina. Tämä tilanne merkitsee, että tuotteita kohdellaan eriarvoisesti, koska yhdysvaltalaisissa kilpailevissa tuotteissa voidaan käyttää unionin luonnonmukaisen tuotannon tunnusta, vaikka ne eivät ole unionin alueella sovellettavien luonnonmukaisen tuotannon sääntöjen mukaisia.

Bundesverwaltungsgericht esitti unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä tästä aiheesta.

Unionin tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että **ainoastaan tuotteissa, jotka täyttävät kaikki [luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetussa asetuksessa](#) säädetyt vaatimukset, voidaan käyttää unionin luomutunnusta**. Kyseistä tunnusta ei siis voida käyttää tuotteissa, jotka valmistetaan kolmannessa maassa sellaisten sääntöjen mukaisesti, jotka vain vastaavat unionin oikeudessa säädetyt tuotanto- ja valvontasääntöjä. Kyseinen kielto koskee myös tällaiseen tuotantoon viittaavien ilmaisujen käyttämistä.

Unionin tuomioistuin korosti, että unionin luomutunnuksen ja tällaisten ilmaisujen käytön salliminen paitsi unionin luonnonmukaisen tuotannon sääntöjen mukaisesti – joko unionin alueella tai kolmannessa maassa – valmistetuissa tuotteissa myös tuotteissa, jotka valmistetaan kolmannessa maassa sellaisten sääntöjen

mukaisesti, jotka vain vastaavat kyseisiä tuotantosääntöjä, haittaisi tasapuolista kilpailua sisämarkkinoilla. Tämän salliminen voisi myös johtaa kuluttajia harhaan, vaikka kyseisen tunnuksen tarkoituksena on juuri ilmoittaa kuluttajille selvästi ja yksiselitteisesti siitä, että tuote on täysin kyseisessä asetuksessa säädettyjen vaatimusten mukainen.

Unionin tuomioistuin katsoi sitä vastoin, että kolmannen maan luonnonmukaisen tuotannon tunnusta voidaan käyttää kyseisessä maassa valmistetuissa tuotteissa, vaikka siinä käytettäisiin luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavia ilmaisuja.

Euroopan unionin luomutunnus

[Euroopan unionin luomutunnus](#) on unionista peräisin oleviin luonnonmukaisesti tuotettuihin tuotteisiin tehtävä yhtenäinen visuaalinen merkintä. Tunnuksen avulla kuluttajien on helpompi tunnistaa luonnonmukaisesti tuotetut tuotteet, ja se auttaa maataloustuottajia myymään tuotteitaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Luomutunnusta voidaan käyttää ainoastaan luonnonmukaisesti tuotetuissa tuotteissa, jotka sertifioi hyväksytty laitos, millä taataan tiukkojen tuotanto-, jalostus-, kuljetus- ja varastointisääntöjen noudattaminen. Luomutunnusta voidaan käyttää vain tuotteessa, jonka ainesosista vähintään 95 prosenttia on peräisin luonnonmukaisesta tuotannosta, ja ainoastaan siinä tapauksessa, että loputkin 5 prosenttia täyttävät tiukat ehdot. Tuotteessa ei voi olla yhtä aikaa sekä luonnonmukaisesti että muuten kuin luonnonmukaisesti tuotettua samaa ainesosaa.

Asetus 2018/848

[Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen 2018/848](#) tarkoituksena on varmistaa tasapuolinen kilpailu, kyseisen alan sisämarkkinoiden moitteeton toiminta ja kuluttajien luottamus luonnonmukaisesti tuotetuksi merkittyihin tuotteisiin.

Asetuksessa säädetään yleisiä ja yksityiskohtaisia tuotantosääntöjä. Asetuksessa edellytetään, että tuotteiden merkinnöissä noudatetaan elintarviketietojen antamista kuluttajille koskevia sääntöjä muun muassa kuluttajien epätietoisuuden ja harhaanjohtamisen välttämiseksi. Asetuksessa säädetään myös luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden ja siirtymävaiheen tuotteiden merkintöjä koskevia erityissääntöjä sekä markkinatoimijoiden – jotka haluavat, että heidän tuotteissaan on oikeat merkinnät ja että kilpailu on tasapuolista – että kuluttajien intressien mukaisesti.

Muita luonnonmukaisesti tuotettuja tuotteita koskevia unionin tuomioistuimen tuomioita

Tuomio 12.10.2017, *Kamin und Grill Shop* (C-289/16).

[Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisesti tuotettujen tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen \(EY\) N:o 834/2007](#) mukaan luonnonmukaisia tuotteita myyvällä toimijalla on velvollisuus saattaa yrityksensä valvontajärjestelmän piiriin. Toimijat, jotka myyvät tuotteita suoraan loppukuluttajalle tai -käyttäjälle, voidaan vapauttaa tästä velvollisuudesta tietyin edellytyksin. Unionin tuomioistuin

katsoi, että myynti on suoritettava siten, että toimija tai sen myyntihenkilöstöä ja loppukuluttaja ovat läsnä samanaikaisesti. Näin ollen kyseistä vapautusta ei voida soveltaa toimijoihin, jotka pitävät tällaisia tuotteita kaupan verkossa.

Tuomio 26.2.2019, *Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs* (C-497/17)

[Asetuksessa N:o 834/2007](#) ei sallita sitä, että tuotteet, jotka ovat peräisin eläimistä, jotka on rituaaliteurastettu ilman edeltävää tainnutusta [eläinten suojelusta lopetuksen yhteydessä annetussa asetuksessa N:o 1099/2009](#) säädetyissä olosuhteissa, varustetaan unionin luomutunnuksella.

Tuomio 29.4.2021, *Natumi* (C-815/19)

[Asetuksen N:o 834/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettu asetus \(EY\) N:o 889/2008](#) on esteenä sille, että Lithothamnium calcareum -levän puhdistetuista, kuivatuista ja jauhetuista kerrostumista saatua jauhetta käytetään muuna kuin luonnonmukaisena maatalousperäisenä ainesosana (etenkin luonnonmukaisten riisi- ja soijapohjaisten juomien kaltaisten) luonnonmukaisten elintarvikkeiden jalostuksessa niiden täydentämiseksi kalsiumilla.

Focus Yleisön mahdollisuus tutustua covid-19-rokotteiden ostosopimukseen

Tuomio *Auken ym. v. komissio* ja tuomio *Courtois ym. v. komissio*
([T-689/21](#) ja [T-761/21](#))

Euroopan unioni julkaisi covid-19-rokotteiden hankintastrategiansa kesäkuussa 2020. Tässä yhteydessä komissio teki 27 jäsenvaltion kanssa sopimuksen, jolla sille annettiin valta tehdä ennakkohankintasopimuksia rokotevalmistajilta jäsenvaltioiden nimissä.

Koska väestön varhainen rokottaminen oli kansanterveyden edun mukaista, lääkeyritysten määräaika rokotteiden kehittämiselle lyhennettiin. Kyseisiin yrityksiin kohdistuvien riskien kompensoimiseksi komissio ja jäsenvaltiot sisällyttivät rokotestrategiaansa periaatteen riskien jakamisesta rokotevalmistajan ja jäsenvaltioiden kesken ja tällä tavalla kevensivät rokotevalmistajan vastuuta tuotteen mahdollisista haittavaikutuksista.

Sopimusten julkisista versioista peitettiin tietoja, jotka koskivat taloudellisia riskejä, rokotelahjoituksia ja rokotteiden jälleenmyyntiä, ja niistä jätettiin pois myös eturistiriidan puuttumista koskevat ilmoitukset.

Vuonna 2021 useampi unionin kansalainen ja Euroopan parlamentin jäsen riitauttivat sen, että Euroopan komissio oli osittain kieltäytynyt antamasta heille täyttä mahdollisuutta tutustua tiettyihin vuoden 2020 rokotehankintasopimukseen liittyviin asiakirjoihin. Asiakirjoihin tutustumiseen liittyvät pyynnöt koskivat lääkeyritysten maksamien korvauksien ehtoja. Kyseisten ehtojen mukaan laboratorioiden olisi maksettava korvauksia vahingonkärsijöille, jos rokotteen valmistamisen aikana olisi tapahtunut virhe, joka johtui tahallisesta tai törkeän tuottamuksellisesta menettelystä. Muussa tapauksessa korvausvastuu olisi jäsenvaltioilla.

Kyseiset unionin kansalaiset ja Euroopan parlamentin jäsenet vaativat myös pääsyä rokotehankintojen neuvotteluryhmän jäsenten antamiin eturistiriidan puuttumista koskeviin ilmoituksiin. He halusivat selvittää, miten neuvottelut käytiin etenkin toukokuun 2021 jättisopimuksen osalta, joka koski 1,8 miljardin lisärokoteannoksen ostamista 35 miljardilla eurolla.

Komissio antoi heille vain osittaisen pääsyn kyseisiin asiakirjoihin, jotka se oli julkaissut vain versioina, joista oli poistettu tietoja, mitä se perusteli liikesalaisuuden ja yksityiselämän suojalla.

Unionin yleinen tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi saatettiin kaksi kannetta kyseisistä komission päätöksistä, kumosi kyseiset päätökset osittain.

Vaatimuksesta saada tutustua laajemmin **korvauksia koskeviin ehtoihin** unionin yleinen tuomioistuin totesi, että jäsenvaltiot olivat hyväksyneet yleisesti tiedossa olleen syyn, jonka vuoksi korvauksia koskevat ehdot otettiin kyseisiin sopimuksiin – eli rokotteiden kehittämiselle varatun ajan lyhentämisestä aiheutuvien riskien kompensoimisen lääkeyrityksille. Se katsoi, ettei komissio ollut osoittanut, miten laajemman pääsyn antaminen

kyseisiin ehtoihin, tiettyihin kyseisissä sopimuksissa esitettyihin määritelmiin (kuten ”tahallisuus” ja ”kaikki kohtuulliset toimet”) ja rokotteiden lahjoituksia ja jälleenmyyntejä koskeviin ehtoihin voisi konkreettisesti vahingoittaa kyseisten lääkeyritysten taloudellisia etuja.

Vaatimuksesta paljastaa eturistiriidan puuttumista koskevien ilmoitusten osalta **neuvotteluryhmän jäsenten henkilöllisyydet** unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että vaatimuksen tavoite on yleisen edun mukainen. Vain neuvotteluryhmän jäsenten henkilöllisyyden ilmaisemisen perusteella voidaan nimittäin tarkistaa, ettei neuvotteluryhmän jäsenillä ollut eturistiriitoja. Sopimusten neuvotteluprosessin avoimuus vahvistaa tältä osin unionin kansalaisten kokemaa luottamusta komission rokotestrategiaa kohtaan ja auttaa torjumaan väärien tietojen leviämistä. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei komissio ollut arvioinut oikein kyseessä olevien intressien, jotka liittyivät eturistiriitojen puuttumiseen ja yksityiselämää koskevan oikeuden loukkaamisriskiin, tasapainoa.

Yleinen mahdollisuus tutustua asiakirjoihin: avoimuuden avaintekijä

Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetuksella \(EY\) N:o 1049/2001](#) on tarkoitus antaa yleisölle mahdollisimman kattava pääsy parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Oikeudella tutustua asiakirjoihin pyritään vahvistamaan toimielinten avoimuutta, hyväksyttävyyttä ja vastuullisuutta.

Kyseinen oikeus ei kuitenkaan ole ehdoton. Siihen on poikkeuksia, joiden tarkoituksena on tiettyjen yleisten tai yksityisten etujen suojaaminen, joita ovat esimerkiksi yleinen turvallisuus, sisäisten neuvottelujen ja oikeudellisen neuvonannon luottamuksellisuus, rahoitukseen liittyvät, taloudelliset ja kaupalliset edut taikka henkilötietojen suoja.

Toimielinten on löydettävä tasapaino avoimuuden ja kyseisten etujen suojaamisen välillä ja arvioitava tapauskohtaisesti, liittyykö tietojen ilmaisemiseen riski kyseisten etujen loukkaamisesta. Asiakirjojen sisältämät tiedot voidaan lopulta joutua ilmaisemaan, jos osoitetaan, että ylivoimainen yleinen etu sitä edellyttää.

Jos asiakirjoihin evätään pääsy, hakija voi esittää uudistetun hakemuksen kyseiselle toimielimelle, ja jos hakemus hylätään udelleen, hän voi kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen puoleen tai nostaa kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa.

Unionin yleisen tuomioistuimen ja unionin tuomioistuimen vahvistamia lähtökohtia

Tuomiossa *De Capitani v. parlamentti* ([T-540/15](#)) unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että unionin toimielimet voivat evätä pääsyn tiettyihin lainsäädäntömenettelyyn liittyviin asiakirjoihin vain asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa.

Toimielimen tai elimen, joka epää mahdollisuuden tutustua asiakirjaan, on osoitettava, miten tällainen mahdollisuus vahingoittaisi ”konkreettisesti, erityisesti ja kohtuullisen ennakoitavalla tavalla” asetuksessa N:o 1049/2001 säädetyllä poikkeuksella suojattua etua. Unionin tuomioistuin nimittäin katsoi tuomiossa *ClientEarth v. komissio*

([C-57/16 P](#)), ettei mahdollisuutta tutustua asiakirjaan voida evätä edun hypoteettisen tai epämääräisen loukkaamisvaaran perusteella.

Jäsenvaltion tai toimielimen Euroopan unionin tuomioistuimessa käytävän menettelyn yhteydessä toimittamiin kirjelmiin tutustumista koskevaa kysymystä on käsitelty useammassa merkittävässä tuomiossa. Tuomiossa *komissio v. Breyer* ([C-213/15 P](#)) unionin tuomioistuin katsoi, että komission hallussa olevat jäsenvaltion kirjelmät kuuluvat asetuksen N:o 1049/2001 soveltamisalaan. Vaikka kyseiset kirjelmät ovat luottamuksellisia tuomioistuinmenettelyn ajan, komissio ei voi evätä mahdollisuutta tutustua niihin kyseisen menettelyn päätyttyä, ellei sillä ole muuta syytä toimia näin.

Unionin tuomioistuin oli jo vahvistanut kyseisen yleisen oletuksen siitä, ettei asiakirjaa anneta tutustuttavaksi tuomioistuinmenettelyn aikana, unionin toimielimen toimittamien kirjelmien osalta tuomiossa *Ruotsi ym. v. API ja komissio* ([C-514/07 P](#), [C-528/07 P](#) ja [C-532/07 P](#)). Tuomioistuinmenettelyn päätyttyä pyyntöjä saada tutustua asiakirjoihin on kuitenkin arvioitava tapauskohtaisesti, ja tässä yhteydessä on tutkittava, sovelletaanko asiakirjaan jotakin asetuksessa säädettyä poikkeusta.

Focus Rajoittavat toimenpiteet Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta

Tuomio 20.3.2024, *Mazepin v. neuvosto* ([T-743/22](#)); tuomio 11.9.2024, *Fridman ym. v. neuvosto* ja tuomio 11.9.2024 *Timchenko ja Timchenko v. neuvosto* ([T-635/22](#) ja [T-644/22](#)); tuomio 11.9.2024, *NSD v. neuvosto* ([T-494/22](#))

Rajoittavat toimenpiteet eli pakotteet ovat keskeinen työkalu Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikassa. Erilaisia pakotteiden muotoja ovat omaisuuden jäädyttäminen, unionin alueelle matkustamista koskeva kieltö ja taloudelliset pakotteet. Pakotteilla pyritään puolustamaan unionin perusarvoja, keskeisiä intressejä ja turvallisuutta painostamalla pakotteiden kohteena olevia henkilöitä tai yhteisöjä, mukaan lukien kolmansien maiden hallitukset, muuttamaan politiikkaansa tai käyttäytymistään.

Venäjän vuodesta 2014 alkaen toteuttamat toimet, jotka heikentävät Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä, ja ennen kaikkea hyökkäyssota, jonka Venäjä aloitti Ukrainassa vuonna 2022, ovat saaneet unionin tehostamaan pakotteitaan Venäjän hallitusta tukevia luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä vastaan. Neuvoston tätä koskevia päätöksiä on käsitelty kymmenissä unionin yleisessä tuomioistuimessa käsitellyissä asioissa, joissa on riitautettu kyseisten päätösten pätevyys tai ulottuvuus.

Unionin yleisen tuomioistuimen käsittelemät asiat havainnollistavat tarvetta löytää tasapaino pakotteiden tehokkuuden kannalta välttämättömän pakotteiden ankaruuden ja henkilökohtaisten oikeuksien suojan välillä. Unionin yleinen tuomioistuin on vahvistanut, että unionilla on laaja toimivalta toteuttaa toimenpiteitä Venäjän hallituksen taloudellista tai aineellista tukemista vastaan, mutta kuitenkin edellyttänyt, että toimenpiteille on vankat, todisteilla tuetut perusteet.

Tuomio *NSD v. neuvosto* ([T-494/22](#))

Unionin yleinen tuomioistuin **piti voimassa** venäläiselle National Settlement Depository (NSD) -nimiselle yhtiölle määrätyt pakotteet. Kyseinen yhtiö, jolla on neuvoston mukaan keskeinen rooli Venäjän finanssijärjestelmän toiminnassa, on antanut aineellista ja rahoitustukea Venäjän hallitukselle ja Venäjän keskuspankille.

Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että järjestelmän kannalta merkittävänä rahoituslaitoksena NSD oli auttanut Venäjän hallitusta hankkimaan merkittävästi varoja, joita se käyttää Ukrainan vakauden horjuttamiseen. Se myös hylkäsi NSD:n argumentit, joiden mukaan osana rajoittavia toimenpiteitä on jäädytetty sellaisten asiakkaiden varoja, joita pakotteet eivät koske, ja korosti, että kyseiset asiakkaat voivat riitauttaa NSD:n osalta sovellettujen toimenpiteiden sivuvaikutuksena aiheutuneen omaisuudensuojansa loukkaamisen kansallisissa tuomioistuimissa.

Tuomio *Mazepin v. neuvosto* (T-743/22)

Unionin yleinen tuomioistuin **kumosi** päätöksen pitää entisen Formula 1 –kuljettajan Nikita Mazepin luettelossa henkilöistä, joita pakotteet koskevat. Neuvosto merkitsi Nikita Mazepinin nimen kyseiseen luetteloon, koska hänellä on yhteys isäänsä Dmitry Mazepiniin, joka on johtava liike-elämän edustaja, jonka toiminnasta Venäjän hallitus saa merkittävästi tuloja ja joka oli poikansa pääsponsorina tämän toimiessa Haas-tallin kilpakuljettajana.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei Dmitry Mazepinin ja hänen poikansa välistä yhteyttä ollut osoitettu riittävällä tavalla, ja se toi esiin muun muassa, ettei Nikita Mazepin enää ollut kyseisen tallin kuljettaja, kun riidanalainen päätös annettiin. Unionin yleinen tuomioistuin korosti myös, ettei perhesuhde ole sinänsä riittävä todiste sellaisten yhteisten intressien olemassaolosta, joiden perusteella pakotteet voitaisiin pitää voimassa Nikita Mazepinin osalta.

Tuomio *Fridman ym. v. neuvosto ja tuomio Timchenko ja Timchenko v. neuvosto* (T-653/22 ja T-644/22)

Unionin yleinen tuomioistuin **vahvisti** pakotteiden kohteena olevien henkilöiden ja yhteisöjen velvollisuuden raportoida varoistaan ja tehdä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa, jotta voidaan välttää varojen jäädyttämisen kiertäminen oikeudellisilla ja rahoitusjärjestelyillä. Se piti kyseisiä neuvoston käyttöön ottamia velvollisuuksia välttämättöminä sen varmistamiseksi, että pakotteet ovat tehokkaita ja samansisältöisiä kaikissa jäsenvaltioissa. Unionin yleinen tuomioistuin myös hylkäsi väitteet, joiden mukaan neuvosto on käyttänyt yksinomaan jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvaa rikosoikeudellista toimivaltaa, sillä se katsoi, etteivät kyseiset toimenpiteet ole luonteeltaan rikosoikeudellisia ja että niistä oli päätetty tavalla, joka oli kokonaisuudessaan unionin asiaa koskevien oikeussääntöjen mukainen.

Euroopan unionin Venäjään kohdistamat pakotteet

Unioni on maaliskuusta 2014 alkaen ottanut asteittain käyttöön Venäjään kohdistettuja rajoittavia toimenpiteitä etenkin vastauksena siihen, että Venäjä liitti Krimin laittomasti osaksi aluettaan (2014), ja siihen, että Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainassa (2022).

Rajoittavilla toimenpiteillä pyritään heikentämään Venäjän taloudellista perustaa estämällä sen pääsyn kriittisiin teknologioihin ja kriittisille markkinoille ja rajoittamalla merkittävästi Venäjän edellytyksiä käydä sota. Unioni on myös ottanut käyttöön pakotteita Valko-Venäjää, Irania ja Pohjois-Koreaa vastaan, koska ne ovat tukeneet Venäjää sen sodassa Ukrainaa vastaan.

Pakotteita on määrätty yli 2 300 henkilölle tai yhteisölle (pankeille, puolueille, yrityksille, puolisoitaallisille ryhmille). Pakotteita ovat

- kieltä saapua Euroopan unionin alueelle
- omaisuuden jäädyttäminen
- varojen jäädyttäminen.

Neuvoston arvion mukaan unionin alueella jäädytetyn yksityisen omaisuuden arvo on 24,9 miljardia euroa. Venäjän keskuspankin unionin alueella jäädytettyjen omaisuuserien arvo on 210 miljardia euroa.

Neuvoston päätöksillä käyttöön otettuja rajoittavia toimenpiteitä **tarkastellaan jatkuvasti uudelleen**. Jos neuvosto katsoo, ettei rajoittavilla toimenpiteillä ole saavutettu niiden tavoitteita, niiden voimassaoloa jatketaan tai tarvittaessa muutetaan.

Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu

Perusoikeudet

Euroopan unioni takaa perusoikeuksien suojan muun muassa perusoikeuskirjan avulla, jossa luetellaan unionin kansalaisten henkilökohtaiset, yhteiskunnalliset, poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset oikeudet. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on yksi unionin perusarvoista ja velvollisuus, jolla on keskeistä merkitystä unionin politiikkojen ja ohjelmien täytäntöönpanossa.

Euroopan unionin perusoikeuskirja – sitovia sääntöjä, joilla on todellista vaikutusta

[Ks. video YouTubessa](#)

Kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan aikaisempaa intensiivisemmin vuonna 2022, neuvosto otti käyttöön pakotteita painostaakseen Venäjää. Yksi rajoittavista toimenpiteistä on kieltö tarjota oikeudellisia neuvontapalveluja Venäjän hallitukselle tai Venäjälle sijoittautuneille oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille. Belgialaiset ja ranskalaiset asianajajat vaativat unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan kyseisen kiellon. Heidän mukaansa kiellä loukataan perusoikeuksia, joilla taataan oikeus saada oikeudellisia neuvoja asianajajalta. Unionin yleinen tuomioistuin muistutti tehokasta oikeussuojaa koskevasta perusoikeudesta, johon kuuluu oikeus saada neuvoja asianajajalta ja saada asianajaja edustajakseen käynnissä olevassa tai todennäköisessä oikeusriidassa. Se totesi kuitenkin, ettei kantajien riitauttama kieltö koske tuomioistuinmenettelyyn liittyviä tai luonnollisille henkilöille tarjottuja oikeudellisia neuvontapalveluja. Näin ollen se hylkäsi kanteen.

Tuomio 2.10.2024, *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles ym. v. neuvosto*, tuomio 2.10.2024, *Ordre des avocats à la Cour de Paris ja Couturier v. neuvosto* ja tuomio 2.10.2024, *ACE v. neuvosto* ([T-797/22](#), [T-798/22](#) ja [T-828/22](#))

Le Monde -sanomalehdessä julkaistiin vuonna 2006 artikkeli, jossa jalkapalloseura Real Madrid yhdistettiin dopinghuhuihin. Sen jälkeen, kun sanomalehti tuomittiin Espanjassa herjauksesta, se riitautti kyseisen tuomion täytäntöönpanon Ranskassa ja vetosi lehdistönvapauteen. Cour de cassation (ylin tuomioistuin, Ranska) esitti asiassa ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle, joka katsoi, että tuomioiden vastavuoroista tunnustamista voidaan rajoittaa, jos tuomion tunnustamisella loukattaisiin ilmeisellä tavalla perusoikeuksia. Unionin tuomioistuimen mukaan tiedotusvälineille määrättyihin suhteettomiin seuraamuksiin – kuten ylisuuriin vahingonkorvauksiin – liittyy vaara siitä, että lehdistössä jätetään raportoimatta yleisessä intressissä olevista kysymyksistä, mikä ei sovi yhteen unionin demokraattisten arvojen kanssa.

Tuomio 4.10.2024, *Real Madrid Club de Fútbol* ([C-633/22](#))

Henkilötiedot

Euroopan unionilla on yksityiskohtainen henkilötietojen suojaamista koskeva säännöstö. Henkilötietojen käsittelyn ja säilyttämisen on täytettävä unionin säännöstössä säädetyt lainmukaisuuden edellytykset, niiden on rajoituttava siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä, eikä tietojen käsittelyllä tai säilyttämisellä saa suhteettomasti loukata oikeutta yksityiselämään.

Unionin tuomioistuin ja digitaalinen maailma

[Ks. video YouTubeissa](#)

Saksan kansalainen riitautti Saksan tuomioistuimessa sen, että Wiesbadenin kaupunki oli kieltäytynyt myöntämästä hänelle uutta henkilökorttia, jossa ei olisi ollut hänen sormenjälkiään. Saksan tuomioistuin pyysi unionin tuomioistuinta tutkimaan, onko unionin asetus, jossa edellytetään kahden sormenjäljen sisällyttämistä henkilökortteihin, pätevä. Unionin tuomioistuin katsoi, että tämä velvollisuus, jota on perusteltu väärien henkilökorttien valmistuksen ja identiteettipetosten torjumisella, soveltuu yhteen yksityiselämän kunnioittamista ja henkilötietojen suojaa koskevien perusoikeuksien kanssa. Se kuitenkin totesi asetuksen pätemättömäksi sen virheellisen oikeusperustan vuoksi mutta pysytti sen vaikutukset voimassa 31.12.2026 asti, jotta lainsäätäjä voisi antaa uuden säädöksen. Asetuksen oikeusperustana oli nimittäin virheellisesti käytetty SEUT 21 artiklan 2 kohtaa (kansalaisten vapaa liikkuminen) eikä SEUT 77 artiklan 3 kohtaa (vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue), joka edellyttää neuvoston yksimielisyyttä.

Tuomio 21.3.2024, *Landeshauptstadt Wiesbaden* ([C-61/22](#))

Yksityishenkilö merkittiin Bulgarian poliisin rekisteriin perätöntä lausumaa koskevan tutkintamenettelyn yhteydessä. Hänet tuomittiin yhden vuoden ehdolliseen vankeusrangaistukseen, jonka hän suoritti ja jonka jälkeen hän pyysi tietojensa poistamista kyseisestä rekisteristä. Bulgarian oikeuden mukaan häntä koskevat tiedot säilytetään rekisterissä soveltamatta muuta ajallista rajoitusta kuin kyseisen henkilön kuolema. Varhoven administrativen sad (ylin hallintotuomioistuin, Bulgaria) tiedusteli unionin tuomioistuimelta, soveltuuko kyseinen säännöstö yhteen unionin oikeuden kanssa. Unionin tuomioistuin vastasi, että rikoksesta tuomittujen henkilöiden biometristen ja geneettisten tietojen säilyttäminen yleisesti ja erotuksetta henkilön kuolemaan asti on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa. Kansallisessa säännöstössä on säädettävä rekisterinpitäjän velvollisuudesta tarkistaa säännöllisesti, onko tietojen säilyttäminen edelleenkin tarpeen, ja sen nojalla tuomitun on voitava pyytää tietojensa poistamista, jos niiden säilyttäminen ei enää ole tarpeen.

Tuomio 30.1.2024, *Direktor na Glavna direksia "Natsionalna politsia" pri MVR - Sofia* ([C-118/22](#))

Unionin tuomioistuin esitti kahdessa eri tuomiossaan ratkaisevan tärkeitä viranomaisten tutkintatoimivaltuuksia koskevia selvennyksiä.

Asiassa, jossa oli kyse Ranskan asetuksesta, jolla suojellaan tekijänoikeudella tai lähioikeuksilla suojattuja teoksia ja aineistoja internetin välityksellä tehdyiltä rikoksilta, unionin tuomioistuin selvensi, että jäsenvaltiot voivat asettaa internetyhteyden tarjoajille velvollisuuden säilyttää yleisesti ja erotuksetta IP-osoitteet, jotta toimivaltainen viranomainen voi tunnistaa henkilön, jonka epäillään syyllistyneen rikokseen. Tietoja ei kuitenkaan voida säilyttää siten, että niiden perusteella voidaan tehdä täsmällisiä päätelmiä rekisteröidyn yksityiselämästä. Tämän tuloksen saavuttamiseksi tietojen säilytysmenetelmillä on taattava säilytettyjen eri tietoryhmien tosiasiallisesti aukoton erottelu. Epätyypillisissä tilanteissa, joissa kansallisen menettelyn erityispiirteiden vuoksi eri kerätyjä tietoja yhdistämällä voidaan tehdä täsmällisiä päätelmiä rekisteröidyn yksityiselämästä, tuomioistuimen tai riippumattoman hallinnollisen elimen on ennalta valvottava tietojen luovuttamista viranomaisille.

Tuomio 30.4.2024, *La Quadrature du Net II ym.* ([C-470/21](#))

Itävaltaan liittyvässä asiassa poliisi oli yrittänyt avata kannabista sisältäneen paketin vastaanottajan matkapuhelimen lukituksen. Unionin tuomioistuimelta tiedusteltiin tämän tutkintatoimen hyväksyttävyydestä, kun otetaan huomioon poliisin tai oikeusviranomaisten käyttämien henkilötietojen suojaa koskeva direktiivi, ja se selvensi, ettei mahdollisuutta selvittää matkapuhelimen sisältämiä tietoja ole välttämättä rajoitettu pelkästään vakavan rikollisuuden torjuntaan. Jos asia nimittäin olisi toisin, syntyisi yleinen riski rikosten rankaisemattomuudesta ja siis myös riski vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen kehittämiselle unionin alueella. Pääsy matkapuhelimen sisältämiin tietoihin, jota on pidettävä vakavana puuttumisena rekisteröityjen henkilötietojen suojaa koskevaan oikeuteen, edellyttää kuitenkin tuomioistuimen tai riippumattoman hallintoelimen etukäteen antamaa lupaa, ja pääsyn on oltava oikeasuhteista. Kansallisen lainsäätäjän on lisäksi määritettävä, mitkä seikat on otettava huomioon pääsyn myöntämiseksi, esimerkiksi kyseisten rikosten luonne, ja puhelimen omistajalle on ilmoitettava tietoihin pääsystä heti, kun tiedon ilmaiseminen ei enää voi vaarantaa tutkintaa.

Tuomio 4.10.2024, *Bezirkshauptmannschaft Landeck* ([C-548/21](#))

Yhdenvertainen kohtelu ja työoikeus

Euroopan unionissa on lähes 200 miljoonaa työntekijää. Huomattavan moni kansalainen hyötyy siis suoraan unionin työlainsäädännöstä, jolla vahvistetaan työoloja ja työsuhteita koskevat vähimmäisvaatimukset ja jolla siis täydennetään jäsenvaltioiden omaa politiikkaa.

Unionin tuomioistuin: yhdenvertaisen kohtelun ja vähemmistöoikeuksien suojelun takaaja

[Ks. video YouTubea](#)

Irtisanouduttuaan jäädäkseen varhaiseläkkeelle Commune de Copertinon (Italia) julkishallinnon työntekijä vaati rahallista korvausta palkallisista lomapäivistä, joita hän ei ollut pitänyt. Italian lainsäädännön mukaan tätä oikeutta ei kuitenkaan ole julkisen sektorin työntekijöillä. Unionin tuomioistuin, jolta tiedusteltiin työaikadirektiivin tulkinnasta, vahvisti, että työntekijällä on oikeus rahalliseen korvaukseen, jos tämä ei ole pitänyt kaikkia lomapäiviään ennen työsopimuksensa päättymistä, vaikka hän olisi irtisanoutunut vapaaehtoisesti. Taloudellisilla seikoilla, kuten julkisten menojen hallinnalla, ei voida oikeuttaa tämän oikeuden epäämistä. Oikeudesta voidaan kuitenkin poiketa tilanteessa, jossa työntekijä on tahallaan jättänyt lomapäivänsä pitämättä ja jossa työnantaja on kertonut työntekijälle riittävällä tavalla loman menettämisvaarasta ja kehottanut häntä pitämään lomansa.

Tuomio 18.1.2024, *Comune di Copertino* ([C-218/22](#))

Ranskassa asuva entinen ammattijalkapalloilija katsoi, että tietyt FIFAn säännöt olivat estäneet hänen rekrytointinsa belgialaiseen seuraan, ja riitautti kyseiset säännöt Belgian tuomioistuimissa. Kyseisten pelaajien asemaa ja pelaajasiirtoja koskevaan FIFAn säännöstöön kuuluvien sääntöjen mukaan pelaajan ja hänen uuden seuransa on maksettava korvauksia, jos pelaaja päättää sopimuksensa ennenaikaisesti ilman ”perusteltua syytä”. Sääntöjen mukaan pelaajaan tai seuraan voidaan myös kohdistaa urheilutoimintaan liittyviä seuraamuksia, kuten vastaanottavalle seuralle asetettava kiello rekrytoida uusia pelaajia, ja säännöt ovat esteenä kansainvälisen siirtotodistuksen antamiselle pelaajalle niin kauan kuin sopimuksen päättämistä koskeva oikeusriita on meneillään. Cour d’appel de Mons (Monsin ylioikeus, Belgia) esitti asiassa ennakkoratkaisupyyntöä, ja unionin tuomioistuin katsoi, etteivät kyseiset säännöt ole työntekijöiden liikkumisvapauden tai unionin kilpailuoikeuden mukaisia.

Tuomio 4.10.2024, *FIFA* ([C-650/22](#))

Unionin kansalaisuus

Jokainen, jolla on jonkin Euroopan unionin jäsenvaltion kansalaisuus, on automaattisesti unionin kansalainen. Unionin kansalaisuus täydentää mutta ei korvaa jäsenvaltion kansalaisuutta. Unionin kansalaisilla on unionin perussopimuksissa taatut erityiset oikeudet.

Komissio nosti unionin tuomioistuimessa kanteet Tšekkiä ja Puolaa vastaan sillä perusteella, että kyseiset jäsenvaltiot rajaavat oikeuden liittyä poliittisen puolueen jäseneksi yksinomaan kansalaisilleen. Komission mukaan tällaisessa tilanteessa unionin kansalaiset, jotka asuvat jommassakummassa näistä jäsenvaltioista mutta eivät ole sen kansalaisia, ovat epäedullisemmassa tilanteessa kunnallisvaalien ja Euroopan parlamentin vaalien vaalikelpoisuuden osalta. Unionin tuomioistuin yhtyi komission näkemykseen ja katsoi, että Tšekki ja Puola ovat rikkoneet perussopimusten mukaisia velvoitteitaan. Unionin kansalaisilla, jotka asuvat jäsenvaltiossa mutta eivät ole sen kansalaisia, on nimittäin oltava yhdenvertainen mahdollisuus käyttää keinoja, jotka ovat kyseisen jäsenvaltion kansalaisten käytettävissä ja joilla vaalioikeuksia voidaan käyttää tehokkaasti, ja näihin keinoihin kuuluu jäsenyys poliittisessa puolueessa. Unionin tuomioistuin katsoi, ettei tätä erilaista kohtelua voida oikeuttaa Puolan tai Tšekin kansallisen identiteetin kunnioittamiseen liittyvillä syillä.

Tuomio 19.11.2024, *komissio v. Tšekki* ([C-808/21](#)) ja tuomio 19.11.2024, *komissio v. Puola* ([C-814/21](#))

Unionin tuomioistuin katsoi, ettei jäsenvaltio voi kieltäytyä tunnustamasta toisessa jäsenvaltiossa laillisesti vahvistettua etunimen ja sukupuolen muutosta. Tällä kieltäytymisellä rajoitetaan vapaata liikkumista ja oleskelua unionin alueella koskevan oikeuden käyttöä. Henkilön identiteetti, johon kuuluvat myös etunimi ja sukupuoli, on perustavanlaatuinen asia, joten tällaisella kieltäytymisellä aiheutetaan hallinnollisia ja yksityisiä vaikeuksia, jotka ovat ristiriidassa unionin oikeuden kanssa.

Tuomio 4.10.2024, *Mirin* ([C-4/23](#))

Kuluttajat

Unionin kuluttajapolitiikan tavoitteena on suojella kuluttajien terveyttä, turvallisuutta ja taloudellisia ja oikeudellisia etuja riippumatta siitä, missä päin unionia he asuvat, matkustavat tai tekevät ostoksia.

Unionin tuomioistuin: EU:n kuluttajien oikeuksien turvaaja

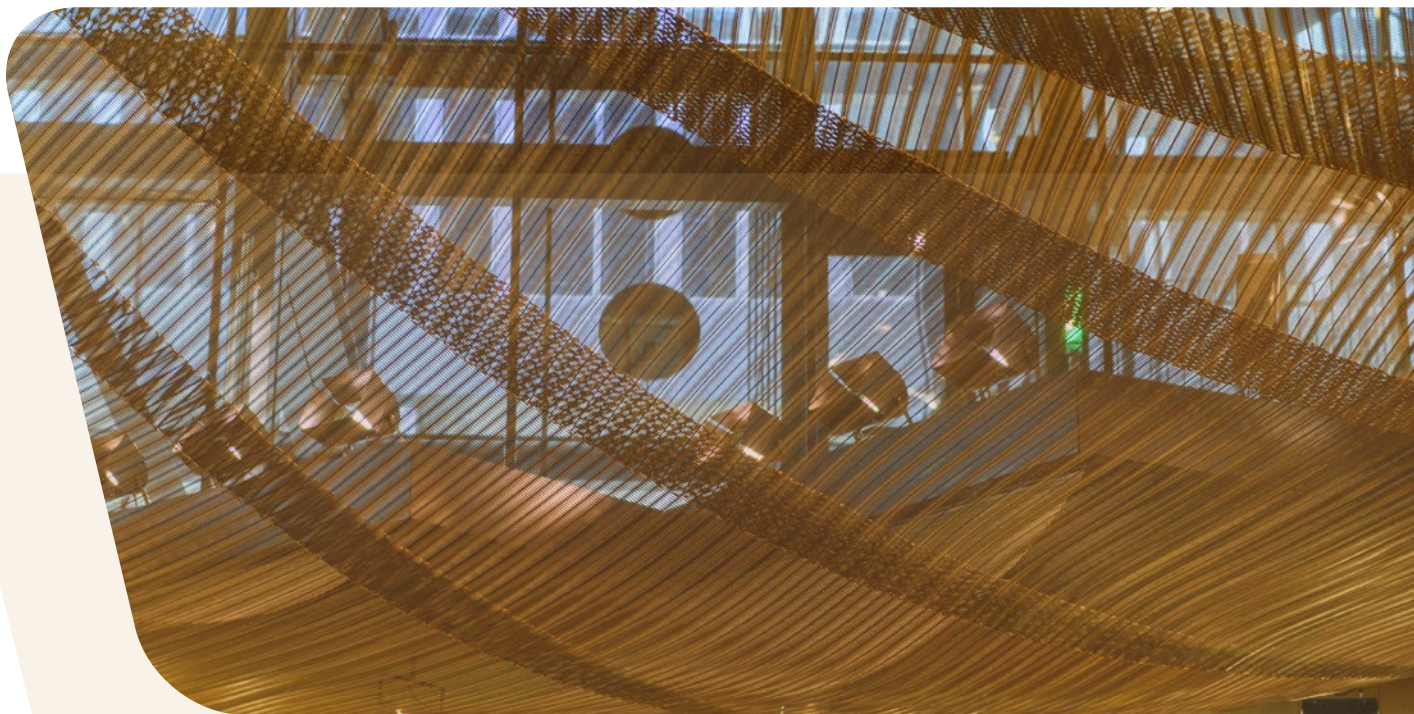
[Ks. video YouTubessa](#)

Saksalainen kuluttajajärjestö riitautti Saksan tuomioistuimessa Aldi Süd -supermarketketjun alennushintoja koskevan mainonnan. Kyseisen järjestön mukaan Aldi Südillä ei ollut oikeutta laskea hinnanalennusta välittömästi ennen tarjoushinnan määrittämistä käytetyn hinnan perusteella vaan unionin oikeuden mukaan ketjun oli laskettava hinta alimman viimeisen 30 päivän aikana käytetyn hinnan perusteella. Saksan tuomioistuin esitti unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntöä, ja unionin tuomioistuin vahvisti, että mainoksessa esitetty hinnanalennus on laskettava alimman viimeisen 30 päivän aikana käytetyn hinnan perusteella. Tällä tavalla elinkeinonharjoittajia estetään johtamasta kuluttajia harhaan korottamalla hintaa ennen hinnanalennuksesta ilmoittamista ja mainostamalla siten epäaitoja hinnanalennuksia.

Tuomio 26.9.2024, *Aldi Süd* ([C-330/23](#))

Ympäristö

Euroopan unioni on sitoutunut vaalimaan ja parantamaan ympäristön laatua ja suojelemaan ihmisten terveyttä. Sen lähestymistapa perustuu ennalta varautumisen ja ennaltaehkäisyn periaatteisiin sekä saastuttaja maksaa -periaatteeseen.

Unionin tuomioistuin ja ympäristö

[Ks. video YouTubessa](#)

[Unionin direktiivin](#) nojalla vuodesta 2019 alkaen on ollut kiellettyä saattaa markkinoille hapettumisen tuloksena pilkkoutuvasta eli oxo-hajoavasta muovista valmistettuja tuotteita. Britannialaiset yhtiöt, jotka tuottavat hapettumista edistävää lisäainetta, jonka avulla niiden mukaan muovi biohajoaa nopeammin kuin oxo-hajoava muovi, nostivat kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Ne vaativat korvausta vahingosta, joka niille oli väitetysti aiheutunut siitä, että oxo-hajoavan muovin markkinoille saattamista koskevaa kieltä sovelletaan myös muoviin, jota ne kuvailevat oxo-biohajoavaksi. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja katsoi, ettei unionin lainsäätäjä ole tehnyt ilmeistä virhettä. Tieteellisten tutkimusten mukaan hapettumista edistävää lisäainetta sisältävän muovin biohajoavuus on nimittäin vähäistä tai olematonta. Tämän tyyppinen muovi ei myöskään sovellu minkäänlaiseen kompostointiin. Myös sen kierrättäminen on vaikeaa, sillä tämänhetkiselä tekniikalla ei pystytä tunnistamaan hapettumista edistävää lisäainetta sisältävää muovia ja erottamaan sitä perinteisestä muovista.

Tuomio 31.1.2024, *Symphony Environmental Technologies ja Symphony Environmental v. parlamentti ym.* ([T-745/20](#))

Unionin tuomioistuin antoi kaksi [luontodirektiiviä](#) koskevaa tuomiota sudesta, joka on [Bernin yleissopimuksen](#) mukaan tiukasti suojeltava laji. Itävallassa useampi ympäristöjärjestö oli riitauttanut Tirolin tuomioistuimessa tilapäisen luvan, jolla sallittiin noin 20 lammasta tappaneen suden kaataminen. Unionin tuomioistuin vahvisti, että sudenmetsästyskielto koskee pätevästi kyseistä jäsenvaltiota, koska lajin kanta kyseisen jäsenvaltion alueella ei ole suotuisalla suojelun tasolla. Toisessa asiassa Espanjassa Iberian niemimaan suden suojelujärjestö oli riitauttanut Kastilian ja Leónin itsehallintoalueen lain, jolla susi todettiin lajiksi, jota voidaan metsästää Duerojoen pohjoispuolella (millä alueella suteen voidaan kohdistaa kannanhoitotoimenpiteitä, vaikka sitä suojellaan tiukasti joen eteläpuolella). Espanjan tuomioistuimen esittämien ennakkoratkaisukysymysten perusteella unionin tuomioistuin katsoi, ettei sutta voida luokitella lajiksi, jota voidaan metsästää tietyllä alueella, kun lajin suojelun taso on epäsuotuisa kyseisen valtion koko alueella.

Tuomio 11.7.2024, *WWF Österreich ym.* ([C-601/22](#)) ja tuomio 29.7.2024, *ASCEL* ([C-436/22](#))

Tarentessa, Apuliassa (Etelä-Italia) sijaitseva terästehdas Ilva on yksi Euroopan suurimmista terästehtaista. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi vuonna 2019, että kyseinen tehdas pilaa ympäristöä ja sillä on haitallisia vaikutuksia joenvarren asukkaiden terveydelle. Näiden vaikutusten vähentämiseksi on suunniteltu toimenpiteitä vuodesta 2012 alkaen, mutta niiden täytäntöönpanoa on lykätty säännöllisesti. Lukuisat terästehtaan lähialueiden asukkaat veivät asian tuomioistuimeen Italiassa. Unionin tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi asia tuli Milanin tuomioistuimen esittämän ennakkoratkaisupyynnön perusteella, katsoi, ettei terästehdas ilmeisesti täyttänyt merkittäviä vaatimuksia, joita laitoksen käyttöluvan myöntäminen ja voimassa pitäminen edellyttävät [teollisuuden päästöistä annetun direktiivin](#) nojalla. Terästehtaan toiminta on siis keskeytettävä, jos osoittautuu, että toiminnasta aiheutuu vakavaa ja merkittävää vaaraa ympäristölle ja ihmisten terveydelle.

Tuomio 25.6.2024, *Ilva ym.* ([C-626/22](#))

Tietoyhteiskunta

Euroopan unionilla on keskeinen rooli tietoyhteiskunnan kehittämisessä, jonka osalta se pyrkii luomaan innovaatioita ja kilpailukykyä edistävän toimintaympäristön, jossa turvataan myös kuluttajien oikeudet ja oikeusvarmuus. Unioni takaa, että digitaaliset markkinat ovat tasapuoliset ja avoimet, ja poistaa esteet rajatylittävien verkkopalvelujen tieltä sisämarkkinoilla varmistaakseen kyseisten palvelujen vapaan liikkumisen.

Unionin tuomioistuin ja digitaalinen maailma

[Ks. video YouTubessa](#)

Italian laissa asetetaan – Italian mukaan unionin oikeuden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi – hallinnollisia velvollisuuksia Italian ulkopuolelle sijoittautuneille verkkopalveluntarjoajille, kuten Airbnb:lle, Expedia:lle, Googlelle ja Amazonille. Tällaisten palveluntarjoajien on muun muassa rekisteröidyttävä erityisrekisteriin, toimitettava taloudellisia raportteja ja maksettava maksuja. Italian tuomioistuin esitti tästä ennakkoratkaisukysymyksiä, ja unionin tuomioistuin katsoi, että kyseiset toimenpiteet ovat unionin oikeuden vastaisia. Se muistutti, että verkkopalveluntarjoajiin sovelletaan ennen kaikkea niiden sijoittautumisjäsenvaltion lakeja, joka tässä tapauksessa oli joko Irlanti tai Luxemburg. Italian kaltaisten jäsenvaltioiden, joissa kyseiset palveluntarjoajat harjoittavat toimintaansa, on noudatettava vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta eivätkä ne pääsääntöisesti voi ottaa käyttöön lisävelvoitteita, jotka ovat omiaan rajoittamaan kyseisten palvelujen tarjoamisen vapautta.

Tuomio 30.5.2024, *Airbnb Ireland* ja *Amazon Services Europe* (yhdistetyt asiat [C-662/22](#) ja [C-667/22](#)); tuomio 30.5.2024, *Expedia* ([C-663/22](#)); tuomio 30.5.2024, *Google Ireland* ja *Eg Vacation Rentals Ireland* (yhdistetyt asiat [C-664/22](#) ja [C-666/22](#)) ja tuomio 30.5.2024, *Amazon Services Europe* ([C-665/22](#))

Bytedance Ltd on yhtiö, joka tarjoaa tytäryhtiöidensä kautta TikTok-verkkoyhteisöalustaa. Komissio nimesi Bytedancen [unionin digimarkkina-asetuksen \(digimarkkinasäädös\)](#) nojalla ydinalustapalvelun portinvartijaksi, mistä syystä Bytedancen on noudatettava useampien kohdennettujen oikeudellisten velvollisuuksien kokonaisuutta, jonka tarkoituksena mahdollistaa muiden yritysten kilpaileminen portinvartijan kanssa ja estää tietyt epäoikeudenmukaiset käytännöt. Bytedance riitautti kyseisen komission päätöksen unionin yleisessä tuomioistuimessa, joka muistutti, että unionin lainsäätäjä antoi digimarkkina-asetuksen parantaakseen sisämarkkinoiden toimintaa. Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että asetuksessa säädetyt edellytykset – etenkin maailmanlaajuinen markkina-arvo ja käyttäjien määrä – täyttyivät tässä tapauksessa, ja katsoi, että komissio saattoi perustellusti pitää Bytedancea portinvartijana, ja hylkäsi siis kanteen.

Tuomio 17.7.2024, *Bytedance v. komissio* ([T-1077/23](#))

Kilpailu, valtiontuet ja verotuksen ennakkoratkaisut (*tax rulings*)

Euroopan unioni huolehtii siitä, että vapaata kilpailua suojaavia sääntöjä noudatetaan.

Menettelytavat, joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy sisämarkkinoilla, ovat kiellettyjä, ja niistä voidaan määrätä sakkoja. Valtiontuki on kielletty myös silloin, kun se ei sovellu sisämarkkinoille, minkä suhteen perussopimuksissa annetaan komissiolle tärkeä valvontatehtävä.

Unionin yleinen tuomioistuin – EU-toimielinten toiminnan lainmukaisuuden vartija

[Ks. video YouTubessa](#)

Fehmarninsalmen ylittävää kiinteää yhteyttä koskevassa hankkeessa on tarkoitus rakentaa Itämeren alle tunneli Tanskaan kuuluvalla saarella sijaitsevan Rødbyn ja Saksassa sijaitsevan Puttgardenin välille. Femern A/S, joka on tanskalainen julkinen yhtiö, vastaa tunnelin rahoituksesta, rakentamisesta ja toiminnasta. Komissio päätti, että Tanskan Femern A/S:lle myöntämät rahoitustoimenpiteet ovat valtiontukea, jota on kuitenkin pidettävä sisämarkkinoille soveltuvana. Tanska ja kaksi lauttaliikenteenharjoittajaa, Scandlines Danmark ja Scandlines Deutschland, vaativat unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan kyseisen päätöksen. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteet ja katsoi, että Femern A/S:lle myönnetty valikoiva etu vahvistaa sen asemaa liikennepalvelujen markkinoilla verrattuna muihin kyseisillä markkinoilla toimiviin yrityksiin ja että kyseinen etu vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Kiinteän yhteyden rakentamishanke on kuitenkin unionin yleisen edun mukainen, sillä se on merkittävä askel kohti unionin liikennepolitiikan tavoitteiden saavuttamista.

Tuomio 28.2.2024, *Scandlines Danmark ja Scandlines Deutschland v. komissio*, tuomio 28.2.2024, *Tanska v. komissio* ja tuomio 28.2.2024, *Scandlines Danmark ja Scandlines Deutschland v. komissio* ([T-7/19](#), [T-364/20](#) ja [T-390-20](#))

Qualcomm on yhdysvaltalainen yhtiö, joka valmistaa piirisarjoja puhelimia ja tabletteja varten ja jota Icera syytti saalistushinnoittelusta. Ostettuaan Iceran Nvidia toimitti uusia tietoja kyseisistä väitteistä. Komissio määräsi vuonna 2019 Qualcommille 242 miljoonan euron suuruisen sakon määräävän markkina-aseman väärinkäytön perusteella ja väitti, että Qualcomm myi Huaweiille ja ZTE:lle piirisarjoja tappiollisesti syrjäyttääkseen kilpailijansa Iceran markkinoilta. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi suurimman osan Qualcommin argumenteista sakon laskentatapaa lukuun ottamatta. Se katsoi, että komissio oli perusteettomasti poikennut vuoden 2006 suuntaviivoistaan, ja alensi sakon määrän 238,7 miljoonaan euroon.

Tuomio 18.9.2024, *Qualcomm v. komissio* ([T-671/19](#))

Vuonna 2017 komissio määräsi Googlelle noin 2,4 miljardin euron suuruisen sakon, koska se oli käyttänyt väärin määräävää markkina-asemaansa useilla kansallisilla internethakupalvelujen markkinoilla. Komissio totesi, että Google asetti 13:ssa Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvassa valtiossa hakutulossivullaan oman tuotevertailuvälineensä tulokset etusijalle kilpailevien tuotevertailuvälineiden tuloksiin nähden. Googlen tulokset nimittäin esitettiin ensimmäisinä ja ne tuotiin esiin houkuttelevissa ”laatikoissa”, kun taas kilpailevien tuotevertailuvälineiden hakutulokset näytettiin vain pelkkinä geneerisinä linkkeinä, joita algoritmit usein siirsivät alaspäin tuloksissa. Unionin yleinen tuomioistuin pysytti komission päätöksen olennaisilta osin, ja unionin tuomioistuin hylkäsi Googlen ja Alphabetin valituksen kyseisestä tuomiosta ja hyväksyi niille määrätyn sakon.

Tuomio 10.9.2024, *Google ja Alphabet v. komissio (Google Shopping)* ([C-48/22 P](#))

Google lanseerasi AdSense-mainosalustansa vuonna 2003. Kyseisen alustan avulla verkkosivujen ylläpitäjät voivat saada tuloja esittämällä käyttäjien hakuihin liittyviä mainoksia. Voidakseen käyttää kyseistä palvelua tiettyjen sivujen ylläpitäjien oli allekirjoitettava Googlen kanssa sopimukset, joissa oli ehtoja, joilla estettiin tai rajoitettiin kilpailevien mainosten näyttämistä. Useiden yritysten – mukaan lukien Microsoft ja Expedia – kanneltua kyseisestä alustasta komissio määräsi vuonna 2019 Googlelle 1,49 miljardin euron suuruisen sakon määräävän markkina-aseman väärinkäytön perusteella. Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettiin kanne tästä päätöksestä, ja se katsoi, että komissio oli tehnyt virheitä, kun se arvioi ehtojen kestoja ja sitä, mitä osaa markkinoista kyseiset ehdot koskivat, eikä se siis ollut asianmukaisesti osoittanut määräävän markkina-aseman väärin käyttämistä. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin kumosi komission päätöksen kokonaisuudessaan.

Tuomio 18.9.2024, *Google AdSense v. komissio* ([T-334/19](#))

Komissio totesi vuonna 2021, että pankit Deutsche Bank, Bank of America, Crédit Agricole ja Credit Suisse (nykyään UBS Group) olivat osallistuneet kartelliin ylikansallisten elinten, valtioiden ja hallinnollisten elinten Yhdysvaltain dollarimääräisinä liikkeelle laskemien joukkovelkakirjojen (ns. SSA-joukkovelkakirjat) alalla vaihtamalla keskenään arkaluonteisia tietoja ja sovittamalla yhteen kaupankäyntistrategioitaan. Komissio määräsi sakkoja Bank of Americalle (12,6 miljoonaa euroa), Credit Suisselle (11,9 miljoonaa euroa) ja Crédit Agricolelle (3,9 miljoonaa euroa) ja jätti määräämättä sakkoja Deutsche Bankille, koska kyseinen pankki teki yhteistyötä komission kanssa. Crédit Agricolen ja Credit Suissen kanteisiin perustuvassa tuomiossaan unionin yleinen tuomioistuin vahvisti komission toteaman kilpailusääntöjen rikkomisen ja piti voimassa vuonna 2021 määrättyjen sakkojen määrät.

Tuomio 6.11.2024, *Crédit agricole ja Crédit agricole Corporate and Investment Bank v. komissio* ja tuomio 6.11.2024 *UBS Group ja Credit Suisse Securities (Europe) v. komissio* ([T-386/21 ja T-406/21](#))

Vuonna 2018 britannialainen televiestintäpalveluyhtiö Vodafone ilmoitti komissiolle aikomuksestaan hankkia Liberty Globalin televiestintätoiminnot Saksassa, Tšekissä, Unkarissa ja Romaniassa. Komissio hyväksyi kaupan vuonna 2019 tietyin edellytyksin. Kolme saksalaista yhtiötä, jotka pelkäsivät Vodafonen saavan määräävän markkina-aseman tietyillä markkinoilla, nostivat unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteet, joilla ne vaativat komission päätöksen kumoamista. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteet ja katsoi, että komissio oli pätevästi katsonut, että yrityskeskittymän osapuolet eivät ole toistensa kilpailijoita kyseisillä markkinoilla, jotka olivat TV-signaalien välityspalvelujen vähittäistason markkinat Saksassa.

Tuomio 13.11.2024, *NetCologne v. komissio*, tuomio 13.11.2024, *Deutsche Telekom v. komissio* ja tuomio 13.11.2024, *Tele Columbus v. komissio* ([T-58/20, T-64/20 ja T-69/20](#))

Välitön verotus kuuluu lähtökohtaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaan. Jäsenvaltioiden on kuitenkin noudatettava valtioneuvoston kaltaisia unionin perussääntöjä. Näin ollen unioni valvoo, että jäsenvaltioiden antamat verotusta koskevat ennakkoratkaisut (*tax rulings*), joilla yrityksille myönnetään tietynlainen kohtelu verotuksessa, ovat lainmukaisia. Komissio katsoi vuonna 2016, että eräät Apple-konserniin kuuluvat yhtiöt olivat saaneet vuosina 1991–2014 veroetuja, joita on pidettävä Irlannin myöntämänä valtiontukena. Valtiontuki liittyi Applen Yhdysvaltojen ulkopuolella harjoittamasta toiminnasta saamien tulojen kohteluun verotuksessa. Unionin yleinen tuomioistuin kumosi komission päätöksen vuonna 2020 ja katsoi, ettei komissio ollut riittävällä tavalla näyttänyt toteen kyseisille yritykselle myönnettyä valikoivaa etua. Komissio valitti tuomiosta unionin tuomioistuimeen, joka kumosi unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja antoi oikeusriitaan lopullisen ratkaisun, jolla se vahvisti komission päätöksen. Irlanti myönsi Applelle sisämarkkinoille soveltumatonta tukea, kun se kohteli yritystä verotuksessa ulkomaisten yhtiöiden tulojen verotusta koskevista Irlannin säännöistä poikkeavalla tavalla. Kyseisellä jäsenvaltiolla on siis velvollisuus periä tuki takaisin.

Tuomio 10.9.2024, *komissio v. Irlanti ym.* ([C-465/20 P](#))

Immateriaalioikeudet

Tekijän- ja teollisoikeuksien (tavaramerkkioikeus, mallisuoja) lainsäädäntö) suojaa koskevalla Euroopan unionin lainsäädännöllä parannetaan yritysten kilpailukykyä luomalla niille luovuutta ja innovointia tukeva toimintaympäristö.

Immateriaalioikeudet unionin yleisessä tuomioistuimessa

[Ks. video YouTubessa](#)

Syyskuussa 2021 yhtiö nimeltä Escobar Inc. (Puerto Rico, Yhdysvallat) teki Euroopan unionin teollis- ja tekijänoikeusvirastolle (EUIPO) hakemuksen sanamerkin Pablo Escobar rekisteröimiseksi unionin tavaramerkiksi. Vuonna 1993 kuolleen kolumbialaisen Pablo Escobarin oletetaan olleen huumebaroni ja narkoterroristi, joka perusti kolumbialaisen Medellín-kartellin. EUIPO kieltäytyi rekisteröimästä tavaramerkkiä, koska se piti sitä yleisen järjestyksen ja hyvän tavan vastaisena. Escobar-yhtiö nosti kanteen EUIPO:n päätöksestä, ja unionin yleinen tuomioistuin pysytti EUIPO:n päätöksen ja korosti, että nimi ”Pablo Escobar” yhdistetään siinä määrin huumekauppaan ja narkoterrorismiin, että tavaramerkkiä pidettäisiin perustavanlaatuisten moraalisääntöjen ja niiden jakamattomien ja yleismaailmallisten arvojen vastaisena, joihin unionin perustuu.

Tuomio 17.4.2024, *Escobar v. EUIPO (Pablo Escobar)* ([T-255/23](#))

Euroopan unionin tavaramerkki Big Mac rekisteröitiin vuonna 1996 yhdysvaltalaisen McDonald’s-ketjun hyväksi. Koska irlantilainen pikaruokaketju Supermac’s katsoi, ettei kyseistä tavaramerkkiä ollut tosiasiallisesti käytetty tiettyjen tavaroiden ja palvelujen osalta, se vaati vuonna 2017 EUIPO:ta toteamaan tavaramerkin menetetyksi. EUIPO hyväksyi Supermac’sin vaatimuksen, mutta vain osittain. Tyytymättömänä Supermac’s vei asian unionin yleiseen tuomioistuimeen. Unionin yleinen tuomioistuin rajoitti laajemmin McDonald’sille tavaramerkillä Big Mac annettavaa suojaa. Siten yhdysvaltalaisketju menetti kyseisen tavaramerkkinsä siipikarjatuotteista valmistettujen ruokien ja kanavoileipien, ravintolapalvelujen ja drive-in palvelujen sekä noutoruokien valmistuksen osalta. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei McDonald’s osoittanut tosiasiallisesti käyttäneensä tavaramerkkiä Big Mac unionin alueella keskeytymättömän viisivuotisen ajanjakson ajan kyseisten tuotteiden tai palvelujen osalta.

Tuomio 5.6.2024, *Supermac’s v. EUIPO – McDonald’s International Property (BIG MAC)* ([T-58/23](#))

Venäjän täysimittaisen Ukrainaaan kohdistaman hyökkäyksen ensimmäisenä päivänä, 24.2.2022, Mustallamerellä sijaitsevan Käärmesaaren ukrainalainen rajavartija Roman Gribov huusi sotahuudon venäläisille vesialuksille: “Русский военный корабль, иди на **й” (englanniksi “Russian warship, go f**k yourself”). Administration of the State Border Guard Service of Ukraine teki EUIPO:lle hakemuksen, jossa se pyysi rekisteröimään Euroopan unionin tavaramerkiksi merkin, joka muodostuu kyseisestä sotahuudosta ja sen englanninkielisestä vastineesta. EUIPO hylkäsi hakemuksen. Ukrainan hallinto nosti tästä kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa, joka pysytti EUIPO:n hylkäämispäätöksen. Se katsoi, että kyseisestä lauseesta oli tullut symboli Ukrainan taistelulle Venäjän hyökkäystä vastaan, eikä kohdeyleisö mieltäisi sitä osoitukseksi kaupallisesta alkuperästä.

Tuomio 13.11.2024, *Administration of the State Border Guard Service of Ukraine v. EUIPO (RUSSIAN WARSHIP, GO F**K YOURSELF)* ([T-82/24](#))

EUIPO hyväksyi vuonna 2016 saksalaisen Puma-yhtiön tekemän urheilujalkineiden yhteisömallin rekisteröintihakemuksen. Alankomaalainen yhtiö Handelsmaatschappij J. Van Hilst vaati EUIPO:ta julistamaan kyseisen mallin mitättömäksi ja väitti, että kaksitoista kuukautta ennen rekisteröintihakemuksen tekemistä laulaja Rihanna, joka oli juuri nimitetty Puman taiteelliseksi johtajaksi, oli julkaissut Instagramissa kuvia, joissa hänellä oli jalassaan malliltaan samankaltaiset jalkineet. EUIPO katsoi, että malli oli siis julkistettu ennen rekisteröintihakemuksen tekemistä, joten rekisteröinti oli kumottava. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Puman EUIPO:n päätöksestä nostaman kanteen ja vahvisti, että kyseisellä Instagram-tilillä julkaistut kuvat olivat riittävä osoitus mallin aiemmasta julkistamisesta, koska kuvista ilmeni kaikki mallin olennaiset piirteet.

Tuomio 6.3.2024, *Puma v. EUIPO – Handelsmaatschappij J. Van Hilst (Jalkineet)* ([T-647/22](#))

Kauppapolitiikka

Yhteinen kauppapolitiikka kuuluu Euroopan unionin yksinomaiseen toimivaltaan, jonka nojalla se tekee muun muassa kansainvälisiä kauppasopimuksia. Kun unioni puhuu yhdellä äänellä maailmannäyttämöllä, se on kansainvälisessä kaupassa etulyöntiasemassa. Unionin kauppapolitiikkaan kuuluvien toimien on kuitenkin pysyttävä unionin perussopimusten mukaisissa rajoissa.

Unionin ja Marokon tekemien kalastusta ja maataloustuotteita koskevien sopimusten soveltamisalat ulotettiin vuonna 2019 kattamaan Länsi-Saharan alue ilman kyseisen alueen väestön nimenomaista suostumusta. Front Polisario, jonka Yhdistyneet kansakunnat on todennut Länsi-Saharan kansan etuoikeutetuksi edustajaksi, riitautti neuvoston päätökset, joilla kyseiset sopimukset hyväksyttiin, unionin yleisessä tuomioistuimessa, joka kumosi kyseiset päätökset. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioista valitettiin unionin tuomioistuimeen, joka katsoi, että sopimuksilla rikotaan kansainvälistä oikeutta, koska Länsi-Saharan kansaa, jolla on itsemääräämisoikeus, ei kuultu pätevällä tavalla. Länsi-Saharan kansan suostumusta ei myöskään voitu olettaa, koska sopimuksilla Länsi-Saharan kansalle ei annettu mitään konkreettista etua sellaisen oikeasuhteisen taloudellisen korvauksen muodossa, jossa olisi otettu huomioon Länsi-Saharan ja sen lähivesien luonnonvarojen käyttäminen.

Tuomio 4.10.2024, *komissio ja neuvosto v. Front Polisario* (yhdistetyt asiat [C-778/21 P](#) ja [C-798/21 P](#)) ja tuomio 4.10.2024, *komissio ja neuvosto v. Front Polisario* (yhdistetyt asiat [C-779/21 P](#) ja [C-799/21 P](#))

Ranskalainen maatalousalan ammattijärjestö riitautti Ranskan hallinnossa Länsi-Saharan alueella kasvatettujen melonien ja tomaattien merkinnät. Kyseisiä tuotteita tuotiin unionin alueelle merkinnällä, jonka mukaan Marokko oli niiden alkuperämaa, mitä Confédération paysanne piti harhaanjohtavana ja kansainvälisen oikeuden vastaisena. Se vaati, että tuotteisiin tehdään erityinen merkintä, josta ilmenee niiden todellinen alkuperä. Unionin tuomioistuin totesi, että Länsi-Sahara on unionin oikeuden mukaan Marokosta erillinen alue. Näin ollen Länsi-Saharan alueelta peräisin olevissa tuotteissa on mainittava niiden todellinen alkuperä, eli Länsi-Sahara, jotta tuotteista annettaisiin avoimesti oikeat tiedot eikä kuluttajia johdettaisi harhaan. Unionin tuomioistuin katsoi kuitenkin myös, etteivät jäsenvaltiot, kuten Ranska, voi yksipuolisesti ottaa käyttöön virheellisillä merkinnöillä varustettuja tuotteita koskevia tuontikieltoja. Tämä toimivalta kuuluu yksinomaan unionille sen yhteistä kauppapolitiikkaa koskevan toimivallan nojalla.

Tuomio 4.10.2024, *Confédération paysanne (Länsi-Saharan melonit ja tomaatit)* ([C-399/22](#))

Maahanmuutto ja turvapaikat

Euroopan unionilla on koko joukko sääntöjä, joiden tarkoituksena on tehokkaan, humanitaarisen ja turvallisen unionin maahanmuuttopolitiikan harjoittaminen. Unionin yhteisissä turvapaikkasäännöissä määritetään vähimmäisvaatimukset, joita sovelletaan kaikkien turvapaikanhakijoiden kohteluun ja heidän hakemustensa käsittelyyn koko unionin alueella.

[Määritelmädirektiivin](#) mukaan Yhdistyneiden kansakuntien Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelimen (UNRWA) suojeltavaksi rekisteröidyt henkilöt eivät voi saada pakolaisasemaa unionissa. Heille on kuitenkin lähtökohtaisesti myönnettävä pakolaisasema, jos kyseisen elimen antama suojelu tai avustus lakkaa. Oikeusriidassa, jossa oli kyse Palestiinasta lähtöisin olevista kansalaisuudettomista henkilöistä, Bulgarian tuomioistuin pyysi unionin tuomioistuinta selventämään, minkä arviointiperusteiden mukaan kyseisen avun lakkaaminen voidaan todeta. Unionin tuomioistuin korosti, että kun otetaan huomioon Gazan kaistalla vallitseva tilanne, sitä, ettei UNRWA kykene tarjoamaan ihmisarvoisia elinolosuhteita ja turvallisuutta koskevia vähimmäisedellytyksiä kyseisellä alueella, on pidettävä suojelun tai avustuksen lakkaamisena.

Tuomio 13.6.2024, *Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite (Pakolaisasema – Palestiinasta lähtöisin oleva kansalaisuudeton henkilö)* ([C-563/22](#))

Unionin tuomioistuin velvoitti Unkarin maksamaan 200 miljoonan euron kiinteämääräisen hyvityksen ja miljoona euroa päiväkohtaista uhkasakkoa, koska Unkari ei ollut pannut täytäntöön unionin tuomioistuimen joulukuussa 2020 antamaa turvapaikka-asioita koskevaa tuomiota. Unkari on rikkonut velvoitteitaan, jotka koskevat pääsyä kansainvälistä suojelua koskevaan menettelyyn, hakijoiden säilöönottoa kauttakulkualueilla ja laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten maastapoistamista. Koska Unkari on tietoisesti jättänyt soveltamatta unionin yhteistä politiikkaa, se on loukannut vakavasti jäsenvaltioiden yhteisvastuun periaatetta ja unionin oikeuden yhtenäisyyttä. Tällä ennennäkemättömällä ja poikkeuksellisen vakavalla jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisellä muille jäsenvaltioille siirretään perusteettomasti vastuu turvapaikanhakijoiden vastaanotosta ja turvapaikkahallinnosta.

Tuomio 13.6.2024, *komissio v. Unkari (Kansainvälisen suojelun hakijoiden vastaanotto II)* ([C-123/22](#))

Yhteistyö oikeusasioissa

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen nimissä toteutetaan toimenpiteitä, joilla edistetään jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä oikeusasioissa. Yhteistyö perustuu tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen, ja sen tavoitteena on jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen, jotta voidaan torjua kansainvälistä rikollisuutta ja taata uhrien, epäiltyjen ja pidätettyjen oikeuksien suojele unionin alueella.

Italian tuomioistuimien tuomitsi miehen entiseen puolisoonsa kohdistuneesta henkirikoksesta ja määräsi hänet maksamaan vahingonkorvauksia uhrin perheenjäsenille. Henkirikoksen tekijän maksukyvyttömyyden vuoksi Italian valtio myönsi korvauksen vahingoista kuitenkin ainoastaan uhrin lapsille ja puolisolle. Uhrin vanhemmat, sisko ja lapset veivät asian näin ollen Italian tuomioistuimeen ja vaativat oikeudenmukaista ja riittävää korvausta. Unionin tuomioistuimelta tiedusteltiin [rikoksen uhreille maksettavista korvauksista annetun direktiivin](#) tulkinnasta, ja se katsoi, ettei kansallisella korvausjärjestelmällä, jonka ulkopuolelle jätetään automaattisesti tiettyjä perheenjäseniä pelkästään muiden perheenjäsenten olemassaolon vuoksi, taata oikeudenmukaista ja riittävää korvausta rikoksen välillisille uhreille. Korvausjärjestelmässä on otettava huomioon muitakin näkökohtia, kuten esimerkiksi menehtyneen kuolemasta näille perheenjäsenille aiheutuneet aineelliset seuraukset tai se, että kyseiset perheenjäsenet olivat kuolleen henkilön huollettavia.

Tuomio 7.11.2024, *Burdene* ([C-126/23](#))

Ranskan poliisi onnistui tunkeutumaan salattuun EncroChat-televiestintäpalveluun, jota käytettiin maailmanlaajuisesti huumausaineiden laittomassa kaupassa salattujen matkapuhelinten avulla. Bundeskriminalamt (liittovaltion keskusrikospoliisi, Saksa) pystyi tutustumaan Europolin palvelimen kautta tällä tavalla kerättyihin tietoihin, jotka koskivat EncroChatin käyttäjiä Saksassa. Saksan syyttäväviranomaisen antamien eurooppalaisten tutkintamääräysten perusteella Ranskan tuomioistuimien antoi luvan kyseisten tietojen toimittamiseen ja käyttämiseen tuomioistuinmenettelyissä Saksassa. Landgericht Berlin (Berliinin alueellinen alioikeus, Saksa) tiedusteli tämän jälkeen unionin tuomioistuimelta, olivatko asiassa tehdyt päätökset laillisia. Unionin tuomioistuin vastasi, että syyttäjä voi tietyin edellytyksin antaa eurooppalaisen tutkintamääräyksen, jolla pyydetään toimittamaan toisen jäsenvaltion jo keräämät todisteet. Tutkintamääräyksen antamisen edellytyksenä ei ole, että määräyksen antaneessa valtiossa todisteiden keräämiseen sovellettavat edellytykset täyttyvät. Tuomioistuimen on kuitenkin voitava myöhemmin valvoa, että asianomaisten henkilöiden perusoikeuksia on kunnioitettu.

Tuomio 30.4.2024, *M.N. (EncroChat)* ([C-670/22](#))

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Rajoittavat toimenpiteet eli pakotteet ovat keskeinen Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) toteuttamisväline. Niitä käytetään osana yhdenmukaista ja kattavaa toimintaa, johon kuuluu etenkin poliittinen vuoropuhelu. Unioni käyttää pakotteita muun muassa unionin arvojen, olennaisten intressien ja turvallisuuden suojelemiseksi sekä konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden vahvistamiseksi. Pakotteilla pyritään saamaan aikaan muutos niiden kohteena olevien henkilöiden tai yhteisöjen politiikassa tai käyttäytymisessä ja siten edistämään YUTP:n tavoitteita.

Euroopan unioni perusti vuonna 2008 Eulex Kosovo -siviilioperaation, jonka tehtävänä oli tutkia Kosovossa vuonna 1999 tapahtuneita henkilöiden katoamis- tai tapporikoksia. Seuraavana vuonna unioni perusti erityislautakunnan tutkimaan valituksia ihmisoikeusloukkauksista, joihin Eulex Kosovon väitettiin syyllistyneen toteuttaessaan mandaattiaan. KS ja KD, jotka ovat Kosovossa kadonneiden tai tapettujen henkilöiden lähisukulaisia, tekivät lautakunnalle valitukset, joiden perusteella kyseinen lautakunta katsoi useita perusoikeuksia loukatun. Tämän jälkeen KS ja KD nostivat kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa ja vaativat korvausta vahingosta, joka heille oli väitetysti aiheutunut kyseiseen operaatioon liittyvien tutkintojen yhteydessä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että siltä puuttui selvästi toimivalta tutkia kanne.

Unionin tuomioistuin käsitteli asiaa valituksen perusteella ja selvensi unionin tuomioistuinten toimivaltaa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) osalta. Unionin tuomioistuin katsoi, että sillä on toimivalta tulkita sellaisia YUTP:n alaan kuuluvia toimia tai laiminlyöntejä, jotka eivät liity suoraan poliittisiin tai strategiaan valintoihin (kuten Eulex Kosovon henkilöstön rekrytointitoimet), ja arvioida niiden laillisuutta. Se korosti Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntöön viitaten, että tällainen suppea tulkinta sen toimivaltaan YUTP:n osalta tehdystä poikkeuksesta on tehokasta oikeussuojaa tuomioistuimessa koskevan oikeuden mukainen. Näin ollen unionin tuomioistuin kumosi osittain unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun ja totesi, että unionin tuomioistuimilla on toimivalta antaa ratkaisu osasta niitä toimia tai menettelytapoja, joihin kantajat olivat viitanneet vahingonkorvauskanteessaan.

Tuomio 10.9.2024, *KS ja KD v. neuvosto ym.* (yhdistetyt asiat [C-29/22 P](#) ja [C-44/22 P](#))

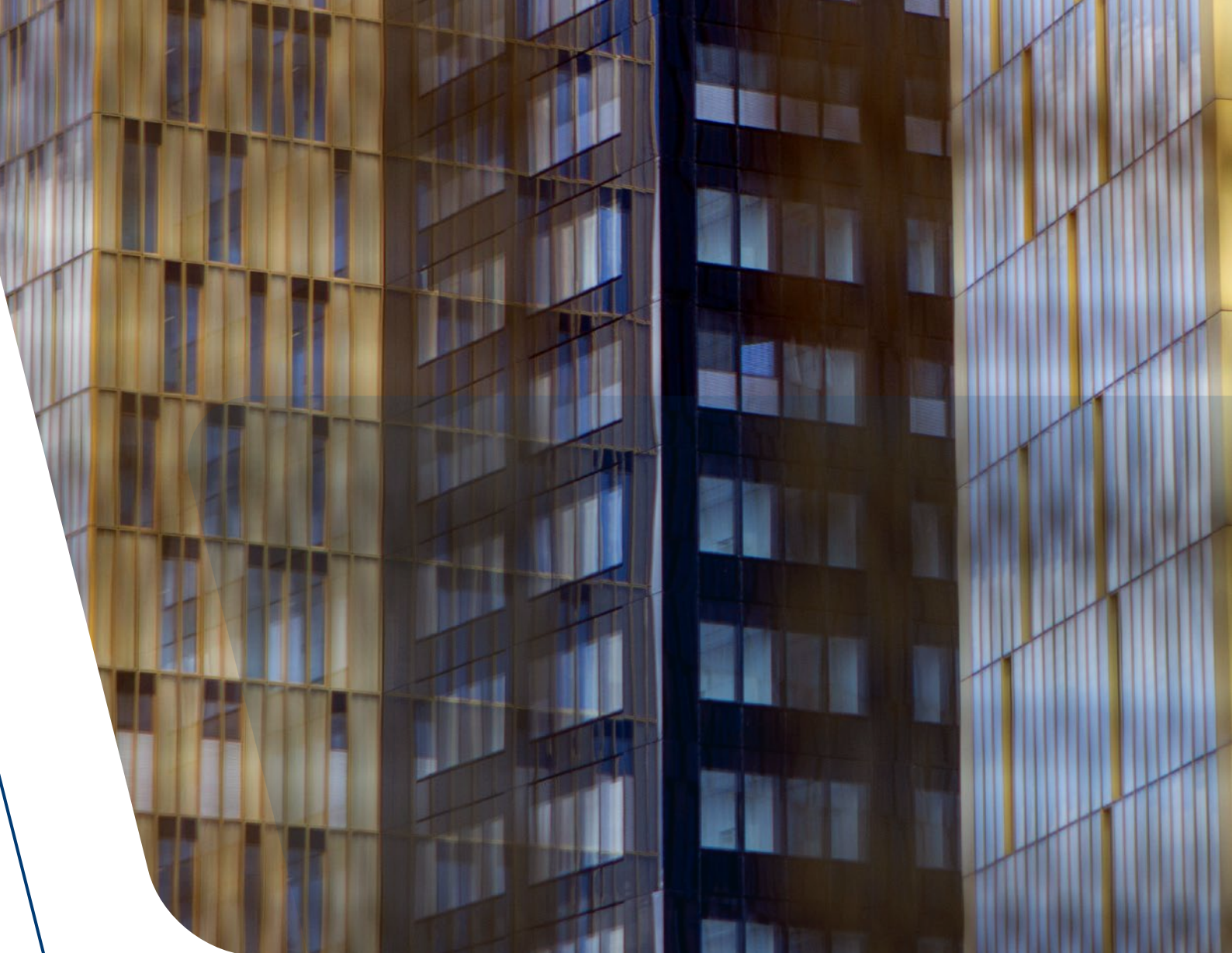
Edelleenkin YUTP:n alalla unionin yleinen tuomioistuin vahvisti, että neuvoston hyväksymä kiello tarjota oikeudellisia neuvontapalveluja Venäjän hallitukselle tai Venäjälle sijoittautuneille oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille on lainmukainen (ks. samasta tuomiosta myös luvun ”Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu” alaluku ”Perusoikeudet”).

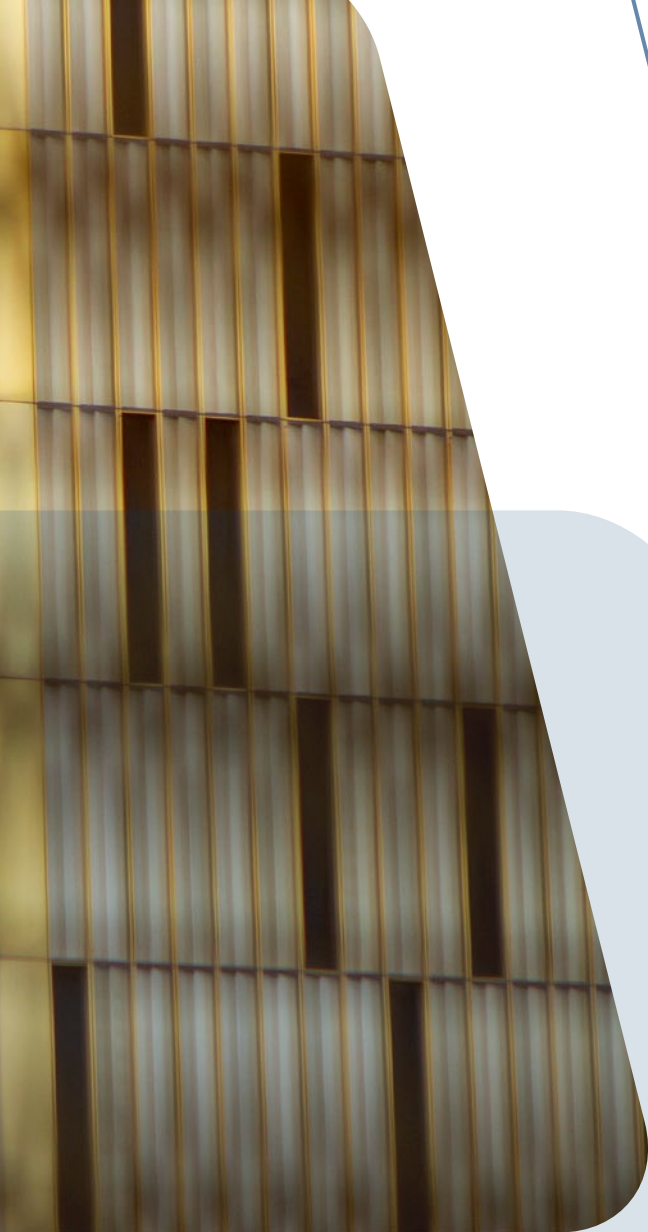

Tuomio 2.10.2024, *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles ym. v. neuvosto* ([T-797/22](#), [T-798/22](#) ja [T-828/22](#))

Tutkimus- ja dokumentaatio-osasto julkaisee oikeusalan ammattilaisille unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisujen tiivistelmiä sisältäviä [Keskeisimmät tuomiot](#) ja [Oikeuskäytännön kuukausikatsaus](#) -kokoelmia.

3

**Oikeuden
palveluksessa oleva
hallinto**

A. Kirjaajan johdanto

**Alfredo Calot
Escobar**

Unionin tuomioistuimen
kirjaaja

Kaksi vuosikymmentä on kulunut päivästä, jona kymmenen uutta jäsenvaltiota liittyi Euroopan unioniin, mikä oli toimielimellemme historiallinen hetki. Kyseinen päivä oli juhlapäivä, mutta myös ennennäkemättömien haasteiden aikaa. Kun katson taaksepäin, voin ylpeänä todeta, että emme ainoastaan selvinneet näistä haasteista, vaan myös vahvistuimme matkan varrella.

Yhtä merkittäviä muutoksia on toimielimessämme meneillään tälläkin hetkellä. Lainsäädäntömenettely ennakkoratkaisujen osittaiseksi siirtämiseksi unionin yleiseen tuomioistuimeen on saatettu päätökseen. Kahden tuomioistuimen ja eri yksiköiden väsymättömien ponnistelujen ansiosta kaikki tarvittavat toimenpiteet on toteutettu tämän siirron saumattoman täytäntöönpanon varmistamiseksi.

Sama yhteistyön ja sopeutumiskyvyn henki on ohjannut toimintaamme myös toisella keskeisellä alalla, joka liittyy digitaaliseen muutokseen. Koko vuoden ajan olemme edistäneet digitaalisia valmiuksiamme ja kehittäneet aktiivisesti tekoälypohjaisia hankkeita samalla, kun olemme saattaneet nämä aloitteet tänä vuonna voimaan tulleen tekoälyasetuksen vaatimusten mukaisiksi. Tunnistimme sen, että inhimillinen panos on edelleen olennaista tekoälytyökalujen tehokkaan käyttöönoton kannalta, ja käynnistimme kattavan ja laajamittaisen tekoälyä koskevan koulutusohjelman. Lisäksi oikeudellisen kääntämisen yksikkömme ovat olleet edelläkävijöitä työnkulun uudistamisessa kehittyneemmässä digitaalisessa ympäristössä, mitä esimerkkiä muut yksiköt voivat seurata.

Samalla kun pyrimme nykyaikaistamaan toimintaamme ja innovoimaan, digitaalisen infrastruktuurimme turvallisuuden ja resilienssin varmistamisesta on tullut elintärkeää. Tänä vuonna tuli voimaan kyberturvallisuusasetus, jossa asetetaan toimielimellemme merkittäviä velvoitteita, joita on noudatettava tiukassa aikataulussa.

Vaikka olemme avoimia uudistuksille, toimintaamme ohjaavat edelleen toimielimemme ajattomat ihanteet. Menestyksemme ytimessä on suurin voimavaramme: yli 2 000 työlleen omistautunutta yksilöä eri puolilta Eurooppaa, jotka toimivat päivittäin yhteistyössä lainkäytön turvaamiseksi. Tämän yhteisen ponnistelun todellinen arvo piilee sen monimuotoisuudessa: tuomalla yhteen monenlaisia näkökulmia, kulttuureja, kokemuksia ja lahjakkuuksia vahvistamme kykyämme täyttää tehtävämme.

Pitääksemme kiinni parhaista osaajista ja houkutellaksemme heitä kaikista jäsenvaltioista olemme jatkaneet vuoden aikana työtä aloitteiden parissa, joilla pyritään varmistamaan isäntämaamme houkuttelevuus työskentelypaikkana. Ensimmäistä kertaa on tunnustettu poliittisesti, että Luxemburgissa asuva henkilöstö kohtaa tiettyjä erityishaasteita heidän Brysselissä asuviin kollegoihinsa verrattuna. Budjettivallan käyttäjät hyväksyivät monitahoisessa menettelyssä pyyntömme tilapäisen asumistuen myöntämisestä alempiin palkkaluokkiin kuuluville kollegoille, mikä on tärkeä ensiaskel kyseessä olevan epätasa-arvoisuuden poistamisessa.

Sitoudumme monimuotoisuuteen myös muutoin kuin henkilöstömme osalta. Vuonna 2024 teimme yhdessä Euroopan juridisen koulutusverkoston kanssa uusia aloitteita, joilla pyrimme optimoimaan maantieteellisen tasapainon tuomioistuimen pitkäkestoisiin koulutuksiin osallistuvien kansallisten oikeusalan ammattilaisten välillä. Nämä ponnistelut ovat tuottaneet konkreettisia tuloksia, sillä kolmesta uudesta jäsenvaltiosta tulevat ehdokkaat ovat jättäneet hakemuksia ohjelmaan ensimmäistä kertaa sen lähes kaksikymmenvuotisen historian aikana.

Tämä on myös osoitus pitkäaikaisesta sitoutumisestamme vuoropuhelun vahvistamiseen kansallisten tuomioistuinten kanssa, ja olemme noudattaneet tätä periaatetta aktiivisesti koko vuoden ajan. Euroopan unionin oikeudellinen verkosto on ottanut toisenkin merkittävän askeleen tuomioistuinten välisen vuoropuhelun edistämiseksi: yhteyshenkilöiden kokous järjestettiin ensimmäistä kertaa toimielimemme seinien ulkopuolella, ja sitä oli mukana järjestämässä Belgian ylin hallintotuomioistuin Conseil d'État. Tämä toi verkostoon uutta näkökulmaa ja vahvisti perusajatusta, jonka mukaan tuomioistuinten välinen vuoropuhelu jo luonteensakin mukaisesti ylittää institutionaaliset rajat.

Näiden ulkoisten virstanpylväiden ohella olemme tuomioistuimen sisällä vahvistaneet sitoutumistamme tiukimpiin eettisiin vaatimuksiin, jotka ovat aina olleet olennainen osa identiteettiämme. Tänä vuonna kokosimme nämä vaatimukset koko henkilöstöön sovellettaviksi ammattieettisiksi säännöiksi ja mukautimme nämä säännöt aiemmin jäsenille asetettujen tiukkojen vaatimusten mukaisiksi.

Samoin kuin vastasimme laajentumisen haasteisiin kaksikymmentä vuotta sitten määrätietoisesti ja yhteistä päämäärää tavoitellen, olen vakuuttunut siitä, että kahdenkymmenen vuoden kuluttua muistelemme nykyisiä muutoksia yhtä ylpeinä. Tämänhetkiset haasteet antavat meille mahdollisuuden omaksua eteenpäin suuntautuvia uudistuksia, jotka viitoittavat toimielimemme tietä tulevaisuuteen, kunnioittaen samalla menneisyyttämme muovanneita arvokkaita perinteitä.

B. Vuoden tärkeimmät tapahtumat

Ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittainen siirtäminen

Jotta unionin tuomioistuimet voisivat täyttää lainkäyttötehtävänsä laadukkaasti ja kohtuullisin käsittelyajoin ja jotta työtaakka jakautuisi optimaalisesti unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välillä, Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntöön ja molempien tuomioistuinten työjärjestyksiin tehtiin merkittäviä muutoksia, jotka tulivat voimaan 1.9.2024. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto tekivät unionin tuomioistuimen ehdottamat muutokset perussääntöön. Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin muuttivat omia työjärjestyksiään saatuaan neuvoston hyväksynnän. Näillä muutoksilla pantiin täytäntöön ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittainen siirto unionin yleiselle tuomioistuimelle ja modernisoitiin menettelyjä unionin kahdessa tuomioistuimessa.

Perussääntöön tehdyt muutokset ja niiden täytäntöönpano

Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntöön tehtyjen muutosten vuoksi ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittainen siirtäminen unionin yleiselle tuomioistuimelle oli mahdollista 1.10.2024 voimaan tulleen vaikutuksin. Toimivallan siirtäminen oli mahdollisuus, josta määrättiin jo vuonna 2001 allekirjoitetussa Nizzan sopimuksessa, ja se nousi jälleen esiin, kun unionin tuomioistuinlaitoksen rakennetta uudistettiin vuonna 2015 ja etenkin kun tällöin päätettiin kaksinkertaistaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomarimäärä, mikä muutos saatettiin täysimääräisesti voimaan vuonna 2022.

Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta käsitellä ennakkoratkaisupyyntöjä koskee selvästi yksilöitävissä olevia **erityisasiota**, joihin liittyy vain vähän periaatteellisia kysymyksiä ja joiden osalta unionin tuomioistuin on antanut merkittävää oikeuskäytäntöä, johon unionin yleinen tuomioistuin voi tukeutua uutta toimivaltaansa käyttäessään. Kyse on lisäksi sellaisista ennakkoratkaisupyyntöistä, joita voidaan siirtää riittävän suuri määrä unionin yleiselle tuomioistuimelle, jotta toimivallansiirrolla todella saadaan kevennettyä unionin tuomioistuimen työtaakkaa.

Kyseiset erityisasiat ovat seuraavat: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi, tavaroiden tariffiluokittelu, matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa, ja kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välinen toimivallanjako

[Ks. video YouTubessa](#)

Unionin tuomioistuimen työjärjestykseen tehdyillä muutoksilla määritellään ennen kaikkea se, miten ennakkoratkaisupyyntöjä käsitellään aluksi sen määrittämiseksi, kumman tuomioistuimen tulee käsitellä ne. Tämän lisäksi muutoksiin kuuluvat määräykset, jotka ovat välttämättömiä sellaisten ennakkoratkaisupyyntöjen nopean käsittelyn takaamiseksi, jotka unionin yleinen tuomioistuin siirtää unionin tuomioistuimelle sillä perusteella, että niihin on annettava periaatteellinen ratkaisu, joka voi vaikuttaa unionin oikeuden yhtenäisyyteen tai johdonmukaisuuteen. Muutoksilla määrätään myös siitä, miten perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen asianosaisten ja osapuolten ennakkoratkaisuasioissa esittämät kirjelmät ja kirjalliset huomautukset julkaistaan verkossa kohtuullisen ajan kuluessa asian käsittelyn päättymisestä.

Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykseen tehdyillä muutoksilla määritetään unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelysäännöt. Jotta menettelyissä sovellettaisiin kansallisten tuomioistuinten ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen asianosaisten ja osapuolten osalta samoja takeita kuin unionin tuomioistuimessakin, unionin yleinen tuomioistuin otti työjärjestykseensä lähinnä ne unionin tuomioistuimen työjärjestyksen määräykset, joita sovelletaan ennakkoratkaisuasioissa, mukaan lukien määräykset asianosaisten ja osapuolten toimittamien kirjelmien tai kirjallisten huomautusten julkaisemisesta.

Työjärjestykseen tehtiin muitakin merkittäviä muutoksia, jotka koskevat **unionin yleisen tuomioistuimen rakennetta ja järjestäytymistä**. Niissä määrätään keskisuuren jaoston perustamisesta, jossa on yhdeksän tuomaria ja jonka puheenjohtajana toimii unionin yleisen tuomioistuimen varapresidentti. Ennakkoratkaisupyyntöjä jaetaan kyseisten asioiden käsittelyyn erikoistuneiden viiden tuomarin jaostojen käsiteltäviksi, mutta ne voidaan siirtää eri ratkaisukokoonpanossa käsiteltäviksi sen mukaan, kuinka tärkeitä esitetyt kysymykset ovat.

Unionin yleinen tuomioistuin valitsee tuomarit, jotka hoitavat julkisasiamiehen tehtäviä ennakkoratkaisuasioissa (sekä tuomarit, jotka hoitavat näitä tehtäviä, jos edellä mainitut tuomarit ovat estyneitä), ja nämä tuomarit avustavat kussakin ennakkoratkaisuasiassa toimivaltaista ratkaisukokoonpanoa vastaavalla tavalla kuin julkisasiamiehet unionin tuomioistuimessa käytävissä menettelyissä.

Unionin yleinen tuomioistuin tarkensi lisäksi sääntöjä, jotka koskevat henkilötietojen suojaa ja oikeudenkäyntiasiakirjojen toimittamis- ja tiedoksiantotapoja ennakkoratkaisuasioissa.

Muutokset olivat niin merkittäviä, että myös **käytännön määräykset** unionin yleisen tuomioistuimen **työjärjestyksen täytäntöönpanosta** laadittiin uudelleen.

Muut menettelysääntöjen muutokset

Muilla toteutetuilla uudistuksilla pyritään parantamaan, yksinkertaistamaan ja modernisoimaan asioiden käsittelyä unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa koronapandemiasta saatujen kokemusten perusteella. Unionin tuomioistuimen osalta merkittävin uudistus on – jo unionin yleisessä tuomioistuimessa käytössä ollut – perussäännön 23 artiklassa tarkoitettujen asianosaisten tai osapuolten asiamiesten tai edustajien mahdollisuus osallistua istuntoon videoyhteyden välityksellä asianosaisille osoitettujen käytännön ohjeiden mukaisten oikeudellisten ja teknisten edellytysten täyttyessä. Unionin yleinen tuomioistuin muutti myös useampia määräyksiä, joita sovelletaan suoriin kanteisiin ja jotka koskevat muun muassa oikeudenkäyntiasiakirjojen luottamuksellista käsittelyä, kanteen tarkistamista oikeudenkäynnin aikana ja muutosääntöjä, joita on noudatettava oikeudenkäyntiasiakirjojen jättämisessä.

Vielä on syytä mainita unionin tuomioistuimen istuntojen välittämisestä nähtäväksi verkkolähettyksinä, millä edistetään oikeudenhoidon avoimuutta ja saavutettavuutta, että uudessa määräyksessä esitetään säännöt, joita sovelletaan välitettäessä istuntoja, tuomioiden julistamisia ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotusten esittämisiä nähtäväksi. Myös unionin yleinen tuomioistuin otti työjärjestykseensä lähinnä vastaavat määräykset.

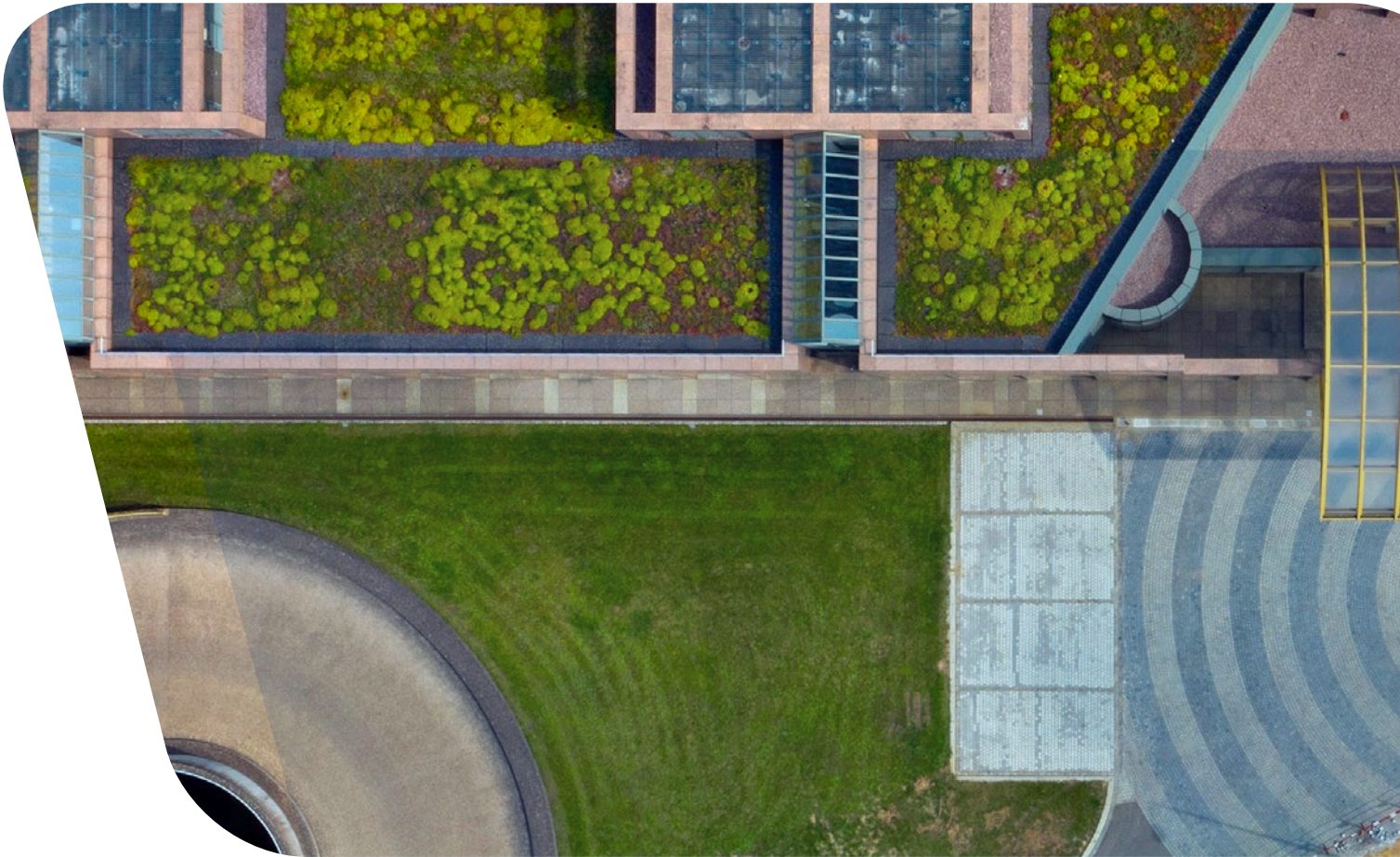
Unionin yleisen tuomioistuimen kirjaajan avustajan Giulia Predonzanin ajatuksia uudistuksista

”Juoksuharrastajat voivat hahmottaa perussäännön muuttamisen maratoniksi, johon jokainen juoksua harrastava joskus vielä haluaa osallistua... ja on haikaillut näin jo yli kahdenkymmenen vuoden ajan. Muutoksen toteuttamiseksi piti käydä läpi lukuisia vaiheita. Euroopan unionin tuomioistuimen lainkäytön rakenteen uudistamisen yhteydessä unionin yleiselle tuomioistuimelle nimittäin annettiin ne resurssit ja rakenteet, joita se tarvitsee voidakseen käsitellä ennakkoratkaisupyynnöt riittävän ripeästi. Tämä ei kuitenkaan riittänyt.

Voidakseen juosta maratoninsa unionin yleisen tuomioistuimen oli myös otettava käyttöön asianmukaiset säännöt ja käytännöt. Ensinnäkin ottaakseen huomioon sen, että ennakkoratkaisumenettelyihin osallistuvat myös kansalliset tuomioistuimet ja perussäännön 23 artiklassa tarkoitetut asianosaiset ja osapuolet, unionin yleinen tuomioistuin muutti paitsi työjärjestystään ja työjärjestyksen täytäntöönpanoa koskevia käytännön määräyksiä myös e-Curia-sovelluksen käyttämistä koskevaa päätöstään sekä kaikkia niin kutsuttuja

soft law -tekstejä – tarkistuslistoja, lomakkeita ja ohjeasiakirjoja (tietojen poistaminen yleisön saatavilta oikeudenkäyntimenettelyissä, kannekirjelmän mallit). Tämän lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen oli tehtävä päätöksiä, jotka koskevat sen jaostojen jäsenistöä ja toimintaa sekä sen eri kokoonpanoja, mukaan lukien uutta keskisuurta jaostoa, ja valittava julkisasiamiehet ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemistä varten. Uusien työskentelyprosessien käyttöön ottamisen yhteydessä unionin yleisen tuomioistuimen oli vielä tehtävä yhteistyötä muiden maratoniin osallistuvien yhteistyökumppaniensa kanssa, joita ovat muun muassa Monikielisyyden pääosasto, Informaatioteknologian osasto ja Tutkimus- ja dokumentaatio-osasto. Yksi avainvaihe oli yhden luukun järjestelmän käyttöön ottaminen: yhdellä luukulla tarkoitetaan sellaisten ennakkoratkaisupyyntöjen keskitettyä analysoimista, jotka voidaan mahdollisesti siirtää unionin yleiselle tuomioistuimelle. Unionin yleinen tuomioistuin sai koko ”treenikauden” ajan aivan keskeistä tukea unionin tuomioistuimen kirjaamon kanssa käydyistä keskusteluista, ja kyseinen kirjaamo osoittautuikin arvokkaaksi kumppaniksi toimielimen sisällä.

Valmistautuminen, tarpeiden ennakointi ja intensiivinen, pitkäjänteinen ja kestävyyttä koetteleva työskentely piti kaikki suorittaa kunnianhimoisessa aikataulussa. Unionin yleisen tuomioistuimen henkilöstö ja kirjaamo olivat lokakuussa 2024 valmiita ja ”ryhmittäytyneet” lähtemään tälle kauan odotetulle maratonille. Vuoden 2024 lopussa yhteensä 23 asiaa käsiteltiin yhdellä luukulla, ja lopulta 19 asiaa siirrettiin unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi. Juoksu jatkuu, kuten pitääkin.”

Vuoden 2004 laajentumisen 20-vuotispäivä

Kymmenen uutta jäsenvaltiota liittyi Euroopan unioniin 1.5.2004: Tšekki, Viro, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Slovenia ja Slovakia. Kyse on unionin toistaiseksi suurimmasta laajentumisesta sekä ihmismäärän että valtioiden määrän puolesta.

Vuoden 2004 laajentumisen vaikutus tuomioistuinten toimintaan

Vuoden 2004 laajentuminen oli unionin laajentumisten jatkumossa suuruusluokaltaan merkittävin, sillä sen yhteydessä sekä unionin tuomioistuimessa että unionin yleisessä tuomioistuimessa aloitti samaan aikaan kymmenen uutta tuomaria.

Laajentuminen vaikutti merkittävästi EU:n tuomioistuimen **kielijärjestelyihin**. Virallisten kielten määrä kasvoi 12:sta 21:een, minkä seurauksena kieliyhdistelmien määrä kasvoi eksponentiaalisesti 110:stä 420:een.

Uusien kabinettien ja kieliyksiköiden perustaminen vaati huomattavia rakenteellisia ponnisteluja paitsi kiinteistöjen myös rekrytoinnin osalta, sillä toimielimessä aloitti työssä useita satoja uusia kollegoja yhden ainoan vuoden aikana.

Vuonna 2004 Euroopan unionin jäseniksi liittyneet jäsenvaltiot ovat osallistuneet merkittävästi tuomioistuintoimintaan, sillä 20 vuoden aikana kyseisen kymmenen unioniin liittyneen jäsenvaltion tuomioistuimet ovat toimittaneet käsiteltäviksi lähes 1 300 ennakkoratkaisuasiaa.

”Uusi Euroopan perustuslaillinen hetki”

Kyseisen historiallisen tapahtuman juhlistamiseksi EU:n tuomioistuimessa järjestettiin 3.5.2024 otsikolla ”Kymmenen valtion Euroopan unioniin liittymisen 20-vuotispäivä: Euroopan uusi perustuslaillinen hetki” kollokvio, johon osallistui tuomareita ja edustajia kaikista Euroopan unionin jäsenvaltioista ja jossa he pohtivat yhdessä EU:n tuomioistuimen osaa Euroopan yhdentymisprojektin edistämisessä ja kyseisen kymmenen jäsenvaltion yhteiseen oikeusjärjestykseen tuomia vivahteita.

EU:n tuomioistuimen verkkosivuilla on julkaistu 3.5. pidettyyn kollokvioon liittyvät asiakirjat. Kollokviossa keskusteltiin muun muassa seuraavista aiheista:

- uusien jäsenvaltioiden liittymisprosessi, joka alkoi Berliinin muurin murtumisen jälkeen ja joka edellytti perustavanlaatuisia muutoksia kyseisten kansojen lainsäädännössä, ajattelutavassa ja kulttuureissa
- yhteiset eurooppalaiset arvot ja vuoden 2004 laajentumisen vaikutus unionin kehitykseen arvojen unionina
- uusien jäsenvaltioiden ja muun unionin talouksien yhdentyminen.

Puhujien esitykset ja osallistujien kanssa käydyt keskustelut muistuttivat etenkin siitä, että Euroopan unionissa ainutlaatuista on sen perustuminen yhteisiin arvoihin, joista kaikkein tärkeimpiä ovat demokratia ja oikeusvaltioperiaate ja joita unionin ja sen jäsenvaltioiden on jatkossakin puolustettava.

Unionin tuomioistuimen tuomarin ja tapahtuman järjestelytyöryhmän puheenjohtajan Ineta Ziemelen lausunto

Euroopan unionin suurimman yksittäisen laajentumisen 20-vuotisjuhlavuoden kunniaksi järjestetyn konferenssin päätarkoituksena oli arvioida laajentumisen vaikutusta unioniin ja sen mukanaan tuomia muutoksia. Tämä katsottiin sopivaksi tilaisuudeksi pohtia ja vaihtaa kokemuksia ja oppeja siitä, miten unioni on kehittynyt ja muuttunut viimeisten 20 vuoden aikana kyseisen historiallisen tapahtuman jälkeen.

Konferenssia valmistellessaan unionin tuomioistuimet ehdottivat, että vuoden 2004 laajentuminen katsottaisiin perustuslailliseksi hetkeksi – paradigman muutokseksi – joka yhdisti Itä- ja Länsi-Euroopan yhteiseksi perustuslailliseksi hankkeeksi. Euroopan unioni levitti arvoaan ja periaatteitaan Euroopan sellaisiin osiin, joilla on erityisen monitahoinen historia. Kymmenen uutta jäsenvaltiota liittyi Euroopan unioniin päättäväisesti ja toivoen vapautta, oikeudenmukaisuutta ja vaurautta. Liittyminen Euroopan unioniin oli monimutkainen prosessi, joka ei suinkaan ollut itsestäänselvyys. Ehdokasvaltiot tekivät suunnattoman paljon työtä ja ponnistelivat täyttääkseen liittymiskriteerit (joita kutsutaan Kööpenhaminan kriteereiksi), jotka Kööpenhaminan Eurooppa-neuvosto vahvisti ensimmäisen kerran vuonna 1993.

Tuo 20 vuoden takainen päivä merkitsi perustavanlaatuista muutosta myös unionille kaikilla sen toimivalta-alueilla. Ei aina ollut helppoa ennustaa, minkälainen muutos tarkkaan ottaen tulisi olemaan. Oli kuitenkin selvää, että sisämarkkinoilla oli enemmän kasvupotentiaalia ja että kulttuurinen, historiallinen ja kielellinen monimuotoisuus oli kiehtovaa ja tuki tulevaa poliittista ja oikeudellista kehitystä unionissa. Laajentuneesta Euroopan unionista tuli entistä tärkeämpi maailmanlaajuinen toimija.

Toinen merkillepantava seikka konferenssissa oli se, että unionin tuomioistuimet olivat kutsuneet kustakin valtiosta puhujia, jotka olivat osallistuneet liittymisprosessiin suoraan tai olleet johtavia henkilöitä ja toimineet tärkeässä roolissa kyseisen valtion jäsenyyden tai unionin kannalta. Unionin tuomioistuinten tässä yhteydessä esittämiä ajatuksia tarkasteltiin konferenssissa monitieteellisesti.

Konferenssin päätteeksi professori Norman Davies esitti hienon katsauksen kyseisten valtioiden erityisen monitahoiseen ja usein raakaankin historiaan. Tämä oli tarpeellinen muistutus siitä, että Euroopan unionin arvoja ei voida pitää itsestäänselvyyttenä ja että niiden ylläpitäminen ja edistäminen edellyttävät kovaa työtä kaikilta unionin jäseniltä. Samalla kun jäimme pohtimaan kuulemaamme, EU:n tuomioistuimen kuoro esitti lauluja kymmenellä eri kielellä, minkä päätteeksi kuulin Beethovenin ”Oodin ilolle”, joka ilmaisee edelleen Euroopan unionin ihannetta – ihmiskunnan veljeyttä.

Tiukemmat eettiset säännöt Euroopan unionin tuomioistuimen henkilöstölle

Tehtävänsä luonteen vuoksi Euroopan unionin tuomioistuin on aina asettanut itselleen korkeimmat riippumattomuutta, puolueettomuutta ja koskemattomuutta koskevat vaatimukset. Näiden vaatimusten, jotka kaikki ovat toimielimen identiteetin perustana olevia arvoja, noudattaminen on olennaisen tärkeää, jotta voidaan taata luottamus Euroopan oikeuslaitokseen sekä sen legitimitettiin. Tämän vuoksi tuomioistuin varmistaa, että sen sisäiset oikeussäännöt ovat korkeimpien ammattieettisten vaatimusten mukaisia ja täyttävät siten oikeuslaitokselle asetetut odotukset toimia esimerkkinä.

Euroopan unionin tuomioistuin on aina noudattanut tiukkoja eettisiä sääntöjä. Toimielimen jäsenet (tuomarit, julkisasiamiehet ja kirjaajat) ja koko henkilöstö ovat näiden sääntöjen alaisia myös sen jälkeen, kun he ovat poistuneet tuomioistuimen palveluksesta.

Tilanteessa, jossa eurooppalaiselta virkamieskunnalta odotetaan yhä enemmän esimerkillisyyttä, EU:n tuomioistuin on päättänyt jatkaa sisäisten eettisten sääntöjensä nykyaikaistamista. Prosessi, joka alkoi vuonna 2021 tuomioistuimen [jäsenten ja entisten jäsenten ammattieettisten sääntöjen](#) muuttamisella, jatkuu nyt henkilöstön ammattieettisten sääntöjen hyväksymisellä.

Euroopan unionin virkamiehiin sovellettaviin henkilöstösääntöihin ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettaviin palvelussuhteen ehtoihin sekä useisiin sisäisiin määräyksiin jo sisältyviä sääntöjä on laajennettu, täydennetty ja mukautettu lainkäytön vaatimuksiin yhtenäisissä henkilöstön ammattieettisissä säännöissä, jotka tulivat voimaan 1.3.2024 sen jälkeen, kun hallintokomitea oli hyväksynyt ne.

Nämä ammattieettiset säännöt perustuvat olemassa olevista eri lähteistä peräisin oleviin ammattieettisiin sääntöihin, ja ne ovat yhden ainoan säännösten muodossa helposti ja ymmärrettävästi kaikkien niiden henkilöstön jäsenten saatavilla, joihin näitä sääntöjä sovelletaan. Tavoitteena on avoimuuden ja oikeusvarmuuden vuoksi näiden velvoitteiden tulkitseminen siten, että huomioon otetaan tuomioistuimen lainkäyttötehtävään

liittyvät erityispiirteet, ja niiden täytäntöönpanotavan täsmentäminen. Niissä noudatetaan eettistä lähestymistapaa, joka perustuu toimielimen toimintaa ohjaaviin arvoihin, jotka on muunnettu esimerkillisiksi käyttäytymisvaatimuksiksi. Säännöstö sisältää myös erityissääntöjä, jotka koskevat johdon jäseniä, koska he kantavat erityistä vastuuta, ja lakimiesavustajia, koska he ovat erityisessä asemassa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen jäseniin nähden ja koska he osallistuvat suoraan tuomioistuinten toimintaan. Näissä säännöissä korostetaan, että velvollisuus näyttää esimerkkiä on oikeassa suhteessa vastuuseen nähden, ja niissä asetetaan erityisiä velvoitteita, jotka koskevat eturistiriitojen ehkäisemistä ja ulkopuolisen toiminnan harjoittamista, myös virkakauden päättymisen jälkeen.

C. Suhteet yleisöön

16 319 vierailijaa, joista

3 985 oikeusalan ammattilaisia

virtuaalivierailijat: 7 %

2 493 vierailijaa avoimien
ovien päivänä

Etävierailut – oppimishanke

Tämän [oppimishankkeen](#) tarkoituksena on kertoa unionin lainkäyttöelimen tehtävistä 15–18-vuotiaille lukiolaisille heidän luokkahuoneissaan ilman, että heidän tarvitsee matkustaa Luxemburgiin. Hankkeen tavoitteena on lisätä nuorten lukiolaisten ja heidän opettajiensa tietoisuutta demokraattisista arvoista ja ajankohtaisista oikeudellisista kysymyksistä ja kertoa heille EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännön vaikutuksista unionin kansalaisten arkeen. Vuonna 2024 lähes **1 300 lukiolaista** pääsi etävierailemaan EU:n tuomioistuimessa tämän ohjelman puitteissa.

Tiedotusosaston lehdistöavustajat ovat koulutukseltaan juristeja, ja heidän tehtävänä on tuomioiden, määräysten, ratkaisuehdotusten ja vireillä olevien asioiden tekeminen ymmärrettävämmiksi kaikista jäsenvaltioista tuleville toimittajille ja kirjeenvaihtajille. He laativat lehdistötiedotteita, joilla toimittajille ja oikeusalan toimijoille annetaan reaaliajassa tietoa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuista. Lehdistöavustajat toimittavat henkilöille, jotka ovat EU:n tuomioistuimen [viestintäyksiköltä](#) tätä pyytäneet, säännöllisesti julkaistavia uutiskirjeitä, joissa kerrotaan tärkeistä oikeudenkäynteihin ja toimielimeen liittyvistä tapahtumista, ja pikatiedotteita asioista, joista ei ole laadittu lehdistötiedotteita. Lisäksi he käsittelevät kansalaisten sähköpostiviestit ja puhelut.

2 509 lehdistötiedotetta

610 uutiskirjettä

516 pikatiedotetta

13 091 vastausta kansalaisten tietopyyntöihin
(puhelut ja sähköpostiviestit)

EU:n tuomioistuin on aktiivisesti läsnä sosiaalisessa mediassa kahden (eli [ranskan-](#) ja [englanninkielisen](#)) X-tilin, [LinkedInin](#) ja [Mastodonin](#) kautta. Tilaaajien määrä kasvaa jatkuvasti, mikä on osoitus yleisön kiinnostuksesta EU:n tuomioistuimen toimintaa kohtaan ja tutustumisesta siihen. EU:n tuomioistuimella on myös [YouTube](#)-kanava, jossa voi katsella 24 virallisella kielellä erilaisia audiovisuaalisia sisältöjä ja etenkin suurelle yleisölle suunnattuja animaatioita, joissa selitetään, miten EU:n tuomioistuimen oikeuskäytäntö vaikuttaa kansalaisten arkeen.

163 000 seuraajaa X-palvelussa +2 % suhteessa vuoteen 2023

297 346 LinkedIn-tilaajaa +26 % suhteessa vuoteen 2023

4 500 Mastodon-tilaajaa

90 000 tilaajaa ja 600 000 katselukertaa
YouTube:ssa +137 % suhteessa vuoteen 2023

Vuonna 2024 EU:n tuomioistuin julkaisi uuden animaation:
Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välinen
toimivallanjako

[Ks. video YouTube:ssa](#)

Verkkolähetykset istunnoista

Jotta EU:n tuomioistuimen lainkäyttötoiminta olisi helposti saatavilla, se on ottanut käyttöön järjestelmän istuntojen välittämiseksi nähtäviksi verkkolähetyksinä. Tuomioiden julistaminen ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotusten esittäminen lähetetään *suorana lähetysenä* tuomioistuimen verkkosivuilla [tuomioistuimen istuntokalenterista](#) ilmenevän aikataulun mukaisesti. Myös unionin tuomioistuimen suuren jaoston asianosaisten kuulemiseksi järjestämät istunnot välitetään nähtäviksi *jälkilähetysenä*.

Tallenne on saatavilla kuukauden ajan.

Ennen asianosaisten kuulemiseksi pidettyjen istuntojen lähettämistä kustakin asiasta laaditaan **selventävä tietopaketti (briefing)**, joka julkaistaan istunnon kielillä EU:n tuomioistuimen verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Vuonna 2024 julkaistiin yhteensä **29** tällaista tietopakettia.

4

**Ympäristö-
ystävällinen
toimielin**

EU:n tuomioistuin on jo useiden vuosien ajan ollut sitoutunut vahvaan ympäristöpolitiikkaan, jossa pyritään noudattamaan kaikkein tinkimättöimpiä kestävä kehitystä ja luonnonvarojen kunnioittamista koskevia vaatimuksia. Toimielimen sitoutumisesta ympäristöystävällisiin käytäntöihin on osoituksena vuodesta 2016 alkaen saatu **EMAS**-rekisteröinti (Eco-Management and Audit Scheme). Tämä Euroopan unionin sääntelemä sertifiointi myönnetään organisaatioille, joiden ympäristöpolitiikka, toimet ympäristön suojelemiseksi ja kestävät työmenetelmät täyttävät tiukat vaatimukset.

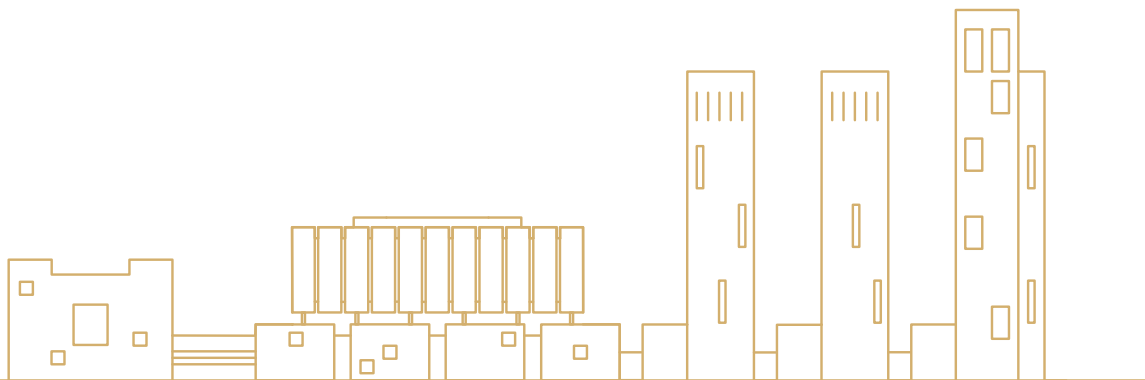
Vuonna 2023 EU:n tuomioistuimen tulokset olivat erittäin tyydyttävät kaikkien EMAS:n ympäristöindikaattorien osalta, ja kyseistä vuotta voidaan tästä lähtien, vuosien 2020–2022 koronakriisin jälkeen, käyttää uutena viitekohtana ympäristöystävällisyyden arvioimisessa.

Vedenkulutusta, jätteitä, paperia, lämmitystä ja sähkönkulutusta koskevat **ympäristöindikaattorit** vastaavat vuoden 2023 tasoa. Muutokset mitataan suhteessa vuoteen 2015, joka on viitevuosi EMAS-järjestelmässä.

Koska Ukrainan sotaan liittyviä energiansäästötoimia jatkettiin, EU:n tuomioistuin onnistui erityisesti **energiansäilytyksessä** jälleen vähentämään merkittävästi sähkön- ja lämmönkulutustaan. EU:n tuomioistuin saavutti myös kunnianhimoiset **paperinkulutusta** koskevat tavoitteensa. Vuonna 2023 toimistotyössä käytettiin paperia (lukuun ottamatta julkaisuja) 55,2 prosenttia vähemmän kuin ennen vuonna 2019 alkanutta kriisiä. Kyseessä on pysyvä trendi, joka liittyy työtapojen muuttumiseen ja menettelyjen ja asiakirjojen digitalisoinnin jatkamiseen.

Vaikka EU:n tuomioistuimen toiminta on kokonaisuudessaan palannut ennalleen, ulkopuolisten henkilöiden vierailut mukaan lukien, erilaisten hankkeiden mutta myös henkilöstön tietoisuuden lisääntyä EMAS-politiikasta ja aktiivisen toiminnan ansiosta tuomioistuimen hiilidioksidipäästöt ovat tasaantumassa.

Kokoaikavastaava (**full-time equivalent, FTE**) on yksikkö, jolla voidaan mitata ammattitoimintaa riippumatta erilaisista työmalleista johtuvista eroista, jotka koskevat kunkin työntekijän tekemää viikoittaista työtuntimäärää.

Jätteiden lajittelun
parantaminen ja
kertakäyttömuovien
vähentäminen

veloH!

Vel'OH-itsepalvelupyöräjärjestelmään
osallistuminen ja pyöräilyn sekä
rajatyöntekijöiden junamatkojen
tukeminen; sähköautojen latauspisteiden
asentaminen

Paperinkulutuksen lasku
↓63 % kg/FTE

Vedenkulutuksen lasku
↓20 % m³/FTE

Toimisto- ja
ravintolajätteiden
määrän lasku
↓43,2 % kg/FTE

Lämmitys-, tuuletus-,
ilmastointi- ja
valaistusinfrastruktuurin
parantaminen

Sähkönkulutuksen lasku
↓28,7 % kWh/FTE

Lämmitysenergian
kulutuksen lasku
↓33,5 % kWh/FTE

3 466 m²
aurinkopaneeleja, joista
saatiin sähköä
380 758 kWh,
joka vastaa 69 perheen
vuosittaista tarvetta

Hiilidioksidipäästöjen lasku
↓30,2 % kg CO₂/FTE

5

Katse tulevaan

Vuonna 2025 tuomioistuimen tärkeimpänä haasteena on huolehtia siitä, että 1.10.2024 voimaan tullut unionin tuomioistuinlaitoksen uudistamisen viimeinen vaihe eli **ennakkoratkaisuasioita koskevan toimivallan osittainen siirto unionin yleiselle tuomioistuimelle pannaan täytäntöön** täysin onnistuneesti. EU:n tuomioistuin varmistaa, että kaikki yksiköt tukevat unionin yleistä tuomioistuinta tehokkaasti ja laadukkaasti, jotta se voi käsitellä ennakkoratkaisuasioita parhain mahdollisin edellytyksin.

Koska EU:n tuomioistuimen asiamäärän odotetaan kasvavan lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä, se jatkaa myös **oikeudenkäynti- ja hallintomenettelyjen digitalisoimista** toimielimen hallinnon tuloksellisuuden ja tehokkuuden nimissä. Tuomioistuin hyödyntää jatkossakin innovatiivisten teknologioiden tarjoamia mahdollisuuksia samalla, kun se noudattaa lainkäyttötehtävänsä edellyttämää huolellisuutta ja pyrkii tässäkin yhteydessä vaalimaan työntekijöidensä asiantuntemusta ja osaamista.

Tänä vuonna toteutetaan myös uusia **kansalaisille osoitettuja hankkeita**, jotka liittyvät EU:n tuomioistuimen avoimuutta ja tietojen saatavuutta koskevaan politiikkaan. Lisätäkseen lainkäyttö- ja hallintotoimintansa avoimuutta EU:n tuomioistuin monipuolistaa viestintäkanaviaan ja kehittää niitä edelleen. Toimielimen verkkosivuja uudistetaan, jotta ne vastaisivat oikeusalan ammattilaisten, median ja suuren yleisön tarpeisiin. Auttaakseen kaikkia unionin kansalaisia, mukaan lukien nuoret sukupolvet, ymmärtämään EU:n tuomioistuimen toimintaa ja ratkaisuja se lanseeraa myös audiovisuaalisen Curia web TV -verkkoalustan, jossa lähetetään tuomioistuimen toimintaa selittäviä ohjelmia.

Vuonna 2025 Euroopan unioni juhlistaa **Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymisen 30-vuotispäivää**. EU:n tuomioistuin muistaa tätä lähes 10 vuotta Espanjan ja Portugalin liittymisen – ja kyseisissä kolmessa jäsenvaltiossa järjestetyissä kansanäänestyksissä saadun hyväksynnän – jälkeen tapahtunutta Euroopan unionin neljättä laajentumista, jonka seurauksena Euroopan unionin kansalaisten määrä kasvoi 370 miljoonaan ja unionin kattama maantieteellinen alue laajeni merkittävästi sekä Keski- että Pohjois-Euroopassa. Kyseisten kolmen valtion liittymisen asiayhteyttä, liittymisen merkitystä ja sen seurauksia kunkin jäsenvaltion kannalta selvennetään tilaisuudessa, johon osallistuu juhlittujen valtioiden korkean profiilin edustajia.

Vielä on syytä mainita, että EU:n tuomioistuin jatkaa jo 70 vuotta kestänyttä **tiivistä vuoropuheluaan kansallisten tuomioistuinten kanssa** unionin oikeuden johdonmukaisuuden ja yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi.

Vuoropuhelua käydään perustuslakituomioistuinten ja ylimpien tuomioistuinten kanssa etenkin Euroopan unionin tuomioistuinverkostossa sekä vuosittain EU:n tuomioistuimen tiloissa kansallisia tuomioistuimia varten järjestetyillä tuomaripäivillä.

EU:n tuomioistuin osallistuu myös syyskuussa 2025 Sofiassa järjestettävän ”EUnited in diversity” -konferenssin järjestämiseen. Konferenssi järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2021 Riassa ja toisen kerran vuonna 2023 Haagissa, ja kolmas konferenssi, jonka teemana on ”Perustuslaillisen lainkäytön rooli Euroopan unionin yhteisessä oikeusjärjestyksessä”, on jatkoa kyseiselle joka toinen vuosi järjestettävälle ja jo perinteeksi muodostuneelle tapaamiselle.

Pysykää kuulolla!

Tutustu unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön Curia-sivuston hakusivulla: curia.europa.eu

Seuraa oikeuskäytäntöä ja toimielimen toimintaa

Tutustu **lehdistötiedotteisiin**:

curia.europa.eu/jcms/PressReleases

Tilaa EU:n tuomioistuimen **RSS-syöte**:

curia.europa.eu/jcms/RSS

Seuraa toimielimen **X**-tiliä:

[CourUEPresse](https://www.cour-ue-press.eu) tai [EUCourtPress](https://www.eucourtpress.eu)

Seuraa toimielimen **Mastodon**-tiliä:

curia.social-network.europa.eu/@Curia

Seuraa **LinkedIn**-tiliä:

[linkedin.com/company/european-court-of-justice](https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice)

Lataa älypuhelimille ja tableteille tarkoitettu **CVRIA-sovellus**

Tutustu **oikeustapauskokoelmaan**:

curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Lisätietoa toimielimen toiminnasta:

Tutustu **vuosikertomukseen**:

curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

Katso animaatioita **YouTube**ssa:

[youtube.com/@CourtOfJusticeEU](https://www.youtube.com/@CourtOfJusticeEU)

Tutustu toimielimen asiakirjoihin:

Historialliset arkistot:

curia.europa.eu/jcms/archive

Hallinnolliset asiakirjat:

curia.europa.eu/jcms/documents

Vieraile Euroopan unionin tuomioistuimessa

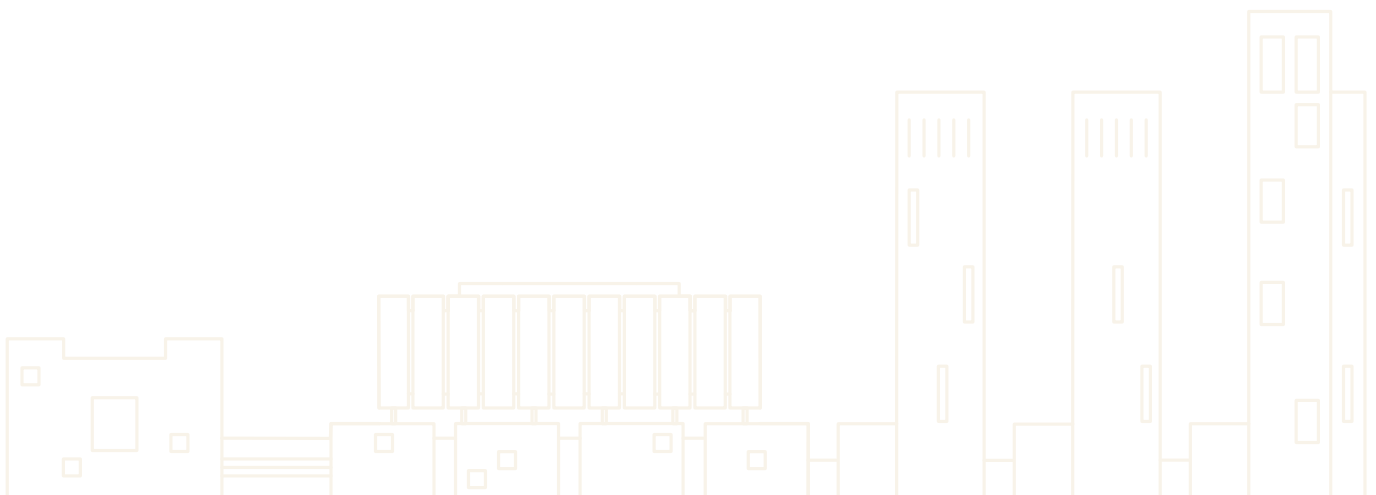
Toimielin tarjoaa asiasta kiinnostuneille **vierailuohjelmia**, jotka on suunniteltu erityisesti kunkin ryhmän intressien mukaan (osallistuminen istuntoon, opastettu kierros rakennuksissa tai taideteoksiin tutustuminen, opintovierailu, etävierailu):

curia.europa.eu/jcms/visits

Muut toimielintä koskevat tiedot

Käytä **yhteydenottolomaketta**:

curia.europa.eu/jcms/contact

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

Euroopan unionin tuomioistuin

L-2925 Luxemburg

P. +352 4303 1

curia.europa.eu

Käsitteily on valmistunut helmikuussa 2025 / Vertailussa käytetyt tiedot 31.12.2024

Ulkoasu: Euroopan unionin tuomioistuin / Tiedotusosasto / Julkaisu- ja sähköiset tiedotusvälineet -yksikkö, 2025

Euroopan unionin tuomioistuin ja toimielimen nimissä toimivat henkilöt eivät vastaa edellä esitettyjen tietojen mahdollisesta käytöstä.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2025

© Euroopan unioni, 2025

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Kuvat:

Kaikki kuvat © Euroopan unioni, ellei toisin mainita. Sivut 9, 12, 13, 83: © shutterstock.com. Sivu 11: Lietuvos nacionalinis muziejus / kuva: © Gediminas Trečiokas. Sivut 94–95: Gediminas Karbauskis.

Sellaisten valokuvien tai muiden asiakirjojen käyttö tai jäljentäminen, joihin Euroopan unionilla ei ole tekijänoikeuksia, on kiellettyä ilman tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa.

Print	ISBN 978-92-829-4778-4	ISSN 2467-1312	doi:10.2862/0115650	QD-01-24-003-FI-C
PDF	ISBN 978-92-829-4777-7	ISSN 2467-1541	doi:10.2862/4645185	QD-01-24-003-FI-N
HTML	ISBN 978-92-829-4776-0	ISSN 2467-1541	doi:10.2862/1304813	QD-01-24-003-FI-Q

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

Tiedotusosasto
Julkaisut ja sähköiset tiedotusvälineet -yksikkö

